

സമുദയ

ബക്രിദ്

(ഹജ് പെരനാൾ)

(മുഖവി എ. മുഹമ്മദ്യൂസുഫ് തങ്ങൾ അഫ്സലുൽ ഉലമാ)

പരിശുദ്ധവും പുരാതനവുമായ 'മക്ക' നഗരത്തിൽ 'ഹജ്ജ്' എന്ന പണ്ഡകമ് നടക്കുന്ന ദിവസങ്ങളിൽ ഒന്നായ 'സുൽഹജ്ജ്' മാസം 10-ാം തീയതി ലോകമൊട്ടുക്കുള്ള മുസ്ലിംകൾ ഒരു സുദിനമായിക്കൊണ്ടാടുന്നു. ഈ ദിവസത്തിന്റെ ശരിയായപേര് 'ഇദ്ദുൽഅസ്ഹാ' (ബലികഴിക്കേണ്ട പെരനാൾ) എന്നാണ്. വടക്കേ ഇൻഡ്യയിൽ ഇതിന് 'ബക്രിദ്' എന്ന് പറയാറുണ്ട്. ധനസ്ഥിതി അനുക്രമമായിരിക്കുന്ന ഓരോ മുസ്ലിമും സുൽഹജ്ജ് പത്താം തീയതിയോ അടുത്ത മൂന്നദിവസങ്ങളിലൊന്നിലോ ഒരു ആട്ട് ഖർബാൻ (ബലി) കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. ഏഴുപേർ ചേന്ന് ഒരു മാടോ, ഒരു കട്ടകമോ ഖർബാൻ കൊടുത്താലും മതിയാകും. ഇങ്ങനെ ഈ പെരനാളിൽ ഖർബാൻ കൊടുക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഇതിനു ബക്രിദ് (ബക്രാ ഇദ്ദ്) എന്നു പേരു പറയുന്നത്. 'ബക്രാ' എന്നാൽ ആട്ട് എന്നും, 'ഇദ്ദ്' എന്ന പ

ദത്തിനു പെരനാൾ എന്നുമാണ് അർത്ഥം. ആട്ടിനെ ബലികൊടുക്കുന്ന പെരനാൾ എന്ന അർത്ഥത്തിലായിരിക്കണം ബക്രിദ് എന്ന പദത്തെ അവർ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഇനി 'ഖഖറാ' എന്നാൽ പശു എന്നർത്ഥമുണ്ട്. അപ്പോൾ പശുവിനെ ബലികൊടുക്കുന്ന പെരനാൾ എന്നുമാവാം.

ഹജ്ജ് എന്ന പുണ്യയാത്ര ഇസ്ലാം മതത്തിലേ അഞ്ചു കടമകളിൽ അഞ്ചാമത്തേതാണ്. ഏകദൈവത്തിലും ദൈവദൂതനിലും ഉള്ള വിശ്വാസം, നിത്യനമസ്കാരം, റംസാൻ വ്രതം, തുററിയ രണ്ടരവീതമുള്ള ദാനം എന്നീ നാലു കടമകളും കഴിഞ്ഞാൽ അഞ്ചാമത്തേതാണ് ഹജ്ജ്. മക്ക പട്ടണത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന 'കാബ' എന്ന പുരാതന ദേവാലയത്തെ സന്ദർശിച്ച്, അവിടെ നടത്തുന്ന ചില കർമ്മങ്ങൾക്കാണ് ഹജ്ജ് എന്നു പറയുന്നത്. ധനവും ആരോഗ്യവും മരുന്നുകളുമുള്ള മുഹമ്മദ്യൂസുഫ് തങ്ങൾ

ജീവിതകാലത്തിൽ ഒരിക്കൽ ഫർജ്ജ് ചെയ്യാൻ ഇസ്‌ലാം മതം നിർബന്ധിക്കുന്നു.

മക്കാപട്ടണം.

അറേബ്ബിയാ ഉപദ്വീപിൽ ഫിജാസ് പ്രദേശത്തിലേ പ്രധാനപട്ടണങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് 'മക്കാ'. ചെങ്കടൽ തീരത്തുള്ള 'ജിദാ' തുറമുഖത്തു നിന്നു 50 മൈൽ കിഴക്കു ചുറ്റും മലകളാൽ ആവൃതമായി ഈ നഗരം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. പട്ടണത്തിന് ഏകദേശം മൂന്നു മൈൽ നീളവും രണ്ടു മൈൽ വീതിയും ഉണ്ട്. ജനസംഖ്യ മക്കാൽ ലക്ഷത്തിൽ കുറവില്ല. ഫർജ്ജ് കാലത്തു അതു ഒന്നരലക്ഷമായി വർദ്ധിക്കുന്നു. ('സുഖരദീ' ഗവണ്മെന്റിന്റെ കണക്കനുസരിച്ച് 1935-ൽ മക്കായിൽ വന്നെത്തിയ ഹാജികളുടെ സംഖ്യ 60,000 ആണ്). ഫർജ്ജ് കാലത്തു ചിലപ്പോൾ ഇടങ്ങഴി വെള്ളത്തിനു നാലുചക്രംവരെ വില കൊടുത്തു വാങ്ങേണ്ടിയിരുന്ന ഈ സ്ഥലത്തു് ഇപ്പോൾ ജലദൗർലഭ്യം നിശ്ശേഷം ഇല്ല. മക്കായിൽ നിന്നു് 60 മൈൽ അകലെയായി "തായിഫ്" എന്ന സ്ഥലത്തുള്ള ഒരു മലഞ്ചരിവിൽ നിന്നും തോടുമാറ്റം പട്ടണത്തിനു സമീപം വരെ വെള്ളം കൊണ്ടുവന്നിട്ടു്, അവിടെ നിന്നും കഴൽവഴി കടലിൽ വിതരണം ചെയ്യപ്പെടുന്നു. ഖലീഫാ ഹാജിൻ റഷീദിന്റെ ഭാര്യ "സുബൈദാ" ആണ് ഈ തോടു വെട്ടിച്ചതു്. അവരുടെ സ്മാരകമായി ഈ തോട്ടിനെ "നഫ്ദസുബൈദാ" (സുബൈദാത്തോടു്) എന്നാണ് വിളിക്കുന്നതു്. വിവിധദേശങ്ങളിൽ നിന്നു ചെല്ലുന്ന ഏതൊരാൾക്കും പഠറിയ തരത്തിലുള്ള സസ്യങ്ങളും മറു് ആഹാരസാധനങ്ങളും മക്കായിൽ സുലഭമാണ്.

വാഹനങ്ങളുടെ അസൗകര്യമോ കൊള്ളക്കാരുടെ ശല്യമോ ഇപ്പോൾ അവിടെ ഇല്ലതന്നെ. മക്കാ, മദീനാ മുതലായ പട്ടണങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന 'ഫിജാസ്' പ്രദേശം ഇപ്പോൾ 'സുഖരദീ അറബിയാ'യിലെ രാജാവായ സുൽത്താൻ "ഇബ്രഹീം സുഖരദീ"ന്റെ ഭരണത്തിലാണ്.

ഹറം ഷരീഫ്.

മക്കാനഗരത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിലായി പ്രാതമനയ്ക്കായുള്ള ഒരു പരിശുദ്ധസ്ഥലം ഉണ്ട്. അതിനു "ഹറം" എന്നാണ് പേരു്. അതിന്റെ മദ്ധ്യത്തിലാണ് കാബാ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. ഹറമിനു ഏകദേശം അരമൈൽ ചുറ്റളവുണ്ട്. ഇതിന്റെ ചുറ്റും പ്രാകാരവും അകത്തു പ്രവേശിക്കാൻ ഇരുപതിലധികം വാതിലുകളും കാണാം. പ്രാകാരത്തിന്റെ അകവശത്തോടു ചേർന്ന ചുറ്റുപാടും കാണപ്പെടുന്ന വിശുദ്ധാലയം ആർച്ചകളാലും, മാർബിൾ തൂണുകളാലും അലംകൃതമായിരിക്കുന്നു. ഹറമിന്റെ ഉൾഭാഗം മുഴുവൻ ഒരു കൽത്തളമാണ്. ഇതിൽ കാബായോടുള്ള ചുറ്റുപാടും മാർബിൾ ആണ് നിരത്തിയിരിക്കുന്നതു്.

കാബാ മുക്ബറം.

"കാബാ" എന്ന പരിശുദ്ധാലയം ഹറമിന്റെ മദ്ധ്യത്തിലായിട്ടാണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഈ ആലയം കരിങ്കൽ കൊണ്ടു കെട്ടിട്ടുള്ളതും ചുവരിന്റെ അകവശം ചുറ്റാൻ പദ്യങ്ങൾ കൊത്തിട്ടുള്ള മാർബിൾ 'കൊണ്ടുപൊതിഞ്ഞിട്ടുള്ളതും ആണ്. ഇതിന്റെ നീളം 42 അടിയും, വീതി 33 അടിയും, പൊക്കം 48 അടിയുമാണ്. ഇതി

ന്റെ നാലു മൂലയും കിഴക്കു, പടിഞ്ഞാറു മുതലായ നാലു ദിക്കുകളെ നോക്കിയാണ് നിലക്കുന്നത്. കിഴക്കു മൂലയിൽ ഏകദേശം മുക്കാൽ അടിസമചതുരത്തിലുള്ള ഒരു കറുത്ത കല്ലു വെളിയിൽ ചേർത്തുകെട്ടിട്ടുണ്ട്. ആലയത്തെ പ്രദക്ഷിണം വെക്കുമ്പോൾ തുടങ്ങേണ്ടത് ഈ കല്ലിൽ നിന്നാണ്. എത്ര പ്രദക്ഷിണം ആയി എന്ന് എണ്ണുന്നതിനും ഈ കല്ലുസഹായിക്കുന്നു. കാബായുടെ ഉള്ളിൽ കടന്നാൽ അവിടെ നാലു വെളുത്ത ചുവരും, മൂന്നു ചന്ദനത്തൂണുകളും അല്ലാതെ വേറെ ഒന്നും തന്നെ കാണാൻ ഉണ്ടായിരിക്കയില്ല.

ഈ ആലയത്തിന്റെ ആദ്യ നിർമ്മാതാവ് ആദം നമ്പി (ആദാം) ആണെന്നും, നൂറ്റ് നമ്പി (നോഫാ)യുടെ കാലത്തുണ്ടായ പ്രളയത്തിൽ അതു നശിച്ചുപോയി, അടിസ്ഥാനം മാത്രം ശേഷിച്ചിരുന്നു എന്നും പറയപ്പെടുന്നു. 5000 വർഷം മുമ്പു ഇബ്രാഹീം നബിയും (ഏബ്രഹാം) പുത്രൻ ഇസ്മയിൽ നബിയും (ഇസ്മവേൽ) കൂടി കാബാ പുനരുദ്ധരിച്ചു എന്നുള്ളതു ചരിത്ര പ്രസിദ്ധമാണ്. എന്നാൽ ഈ ദേവാലയം ഇബ്രാഹീം നബി പണിതതിനു ശേഷം നാളുവരെ ഒൻപതു പ്രാവശ്യം പുതുക്കേണ്ടതായി വന്നിട്ടുണ്ട്. ഒടുവിൽ അററകററായിട്ടു പുതുക്കിയത് തുർക്കിസുൽത്താൻ 'മുറാദ്' നാലാമനാണ്. ഇതു ഹിജ്റാബ്ബം 1032-ൽ ആയിരുന്നു.

കാബാ, മുസ്ലിം ജനതയെ ഒരേ ലക്ഷ്യത്തിലേയ്ക്കു തിരിക്കുന്ന ഒരു ആകർഷണശക്തിയോടുകൂടി നിലകൊള്ളുന്നു. ഭൂമുഖത്തുള്ള എഴുപതുകോടി മുസ്ലിംകളും ദിവസം അഞ്ചു പ്രാവശ്യം കാബാ

യുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും അതിനെ സ്മരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ അവർ കാബായെയോ അതിൽ വെച്ചു കെട്ടിയിരിക്കുന്ന കറുത്ത കല്ലിനെയോ ആരാധിക്കുന്നില്ല. ദൈവത്തെ മാത്രമാണ് അവർ ആരാധിക്കുന്നത്. ദൈവത്തിന്റെ ആലയമാകുന്ന കാബായെ ദൈവത്തോടുള്ള ഭക്തി നിമിത്തം പ്രദക്ഷിണം വയ്ക്കുകയും അതിന്നടിമുഖമായി നിന്നു നമസ്കാരം നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

“സംസം” കിണറു കാബായുടെ കിഴക്കുഭാഗത്തു് ഏകദേശം 35 ഗജം അകലെയാണിട്ടാണ് പ്രസിദ്ധമായ “സംസം” എന്ന കിണറു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ഇബ്രാഹീം നബി പണിത കാബാ ആലയത്തിന്നെന്നോണം ഈ തീർത്ഥത്തിനും അയ്യായിരം വർഷത്തെ പഴക്കമുണ്ട്. ഇബ്രാഹീം നബി തന്റെ ഭാര്യയായ ഹാജറാ (ഹാഗർ)യെയും ശിശുവായിരുന്ന ഇസ്മായിൽ നബിയെയും “ഹാറാൻ” (അറേബിയാ) പ്രദേശത്തു കൊണ്ടുവന്നു ദൈവത്തെ ഭരമേൽപ്പിച്ചിട്ടുപോയി. കുടിക്കാൻ വെള്ളമില്ലാത്ത ആ മണൽക്കാട്ടിൽ അകപ്പെട്ട ‘ഹാജറാ’ ദാഹിച്ചു കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന ശിശുവിനെ ഒരിടത്തു കിടത്തിട്ടു വെള്ളം അന്വേഷിച്ചു ഓടിനടക്കുമ്പോൾ, “ശിശുവിന്റെ അടുത്തു വെള്ളമുണ്ട്”, അങ്ങോട്ടു പോകുക” എന്നൊരു അശരീരി കേട്ടു ഹാജറാ മടങ്ങി ശിശുവിന്റെ അടുത്തു വന്നപ്പോൾ കണ്ടു കാലുകൊണ്ടടിച്ച സ്ഥലത്തു ഒരു ഉറവു കണ്ടു. ആ വെള്ളം ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് ശിശുവും മാതാവും അന്നന്തരകാലങ്ങളിൽ അവിടെത്തന്നെ പാർത്തു. നീരുറവുള്ള ഈ പ്രദേശം

മറ്റു പലരെയും ആകർഷിക്കുകയും അങ്ങനെ അതൊരു ജനവാസമുള്ള പ്രദേശമായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ഈ ഉറവിന്റെ സ്ഥാനത്താണ് പരിശുദ്ധ നബിയുടെ പിതാമഹനായ “അബ്ദുൽ മുത്തലിബ്” സംസം കിണറു കഴിപ്പിച്ചത്. “ഹാജി”കൾ ഈ തീർത്ഥം പാനം ചെയ്യുകയും സ്വദേശങ്ങളിൽ കൊണ്ടുപോയി ബന്ധുമിത്രാദികൾക്കു കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഹജ്ജിന്റെ പ്രധാനകർമ്മങ്ങൾ

ഹജ്ജുമാസം ഒൻപതാം തീയതി പകൽ “ഹാജികൾ” (ഹജ്ജിനു പോയവർ) “അറഫാ” മലയിൽ പാർക്കുക, “മുസ്ദലിഹ്” † എന്ന പ്രദേശത്തു ഒരു രാത്രി താമസിക്കുക, ഹജ്ജു കാലത്തെ മറ്റു രാത്രികളിൽ “മിനാ” ‡ യിൽ ആയിരിക്കുക, ചെറുകല്ലുകൾക്കൊണ്ട് ഹുറിയാൻ വിധിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ ഹുറിയുക, കാബായെ പ്രദക്ഷിണം വെക്കുക, സഹാ, മർവാ ‡ എന്ന ചെറുകുന്നുകൾക്കിടയിൽ ഏഴു പ്രാവശ്യം ഓടുക, ഒടുവിലായി ക്ഷൗരകർമ്മം നിവ്ഹിക്കുക ഇത്യാദി ഹജ്ജിന്റെ പ്രധാനകർമ്മങ്ങളാണ്. ഹജ്ജുകാലത്തു മക്കായിലേ രാജാവും കുടുംബാംഗങ്ങളും കൂടിക്കാബാ പ്രക്ഷാളനം ചെയ്യുകയും, ഈജിപ്റ്റിൽ നിന്നു സാഹോഷം കൊണ്ടുവരപ്പെടുന്ന വിലയേറിയതും അതിമനോഹരവുമായ ഒരു മുടപടം കൊണ്ട് ആലയത്തെ പൊതിയുകയും ചെയ്യുന്നത് കർക്കാലമായി നടന്നുവരുന്ന ഒരു ആചാരമാണ്.

“ഇഹ്റാം”

ഹജ്ജിന്റെ പ്രധാനകർമ്മങ്ങളിൽ ഒപ്പട്ട വേറൊരു സംഗതികൂടി പറയാനുണ്ട്. അത് ഇഹ്റാം ആചരിക്കുക എന്നുള്ളതാണ്. ഹജ്ജിനു പോകാൻ നിശ്ചയിച്ച ഒരാൾ ചില പ്രത്യേകാചാരങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതാണ് ‘ഇഹ്റാം’. ഇഹ്റാം ആചരിക്കുന്ന ഒരാൾ തയ്യൽ ഇല്ലാത്തതും വെളുത്തതും ആയ രണ്ടു മുണ്ടുകൾ മാത്രമേ വസ്ത്രമായി ഉപയോഗിക്കാവൂ. ഒന്ന് ഉടുക്കാനും മറെറൊന്നു പുതയ്ക്കാനായിട്ടാണ്. എന്നാൽ തല തുറന്നു തന്നെയിരിക്കണം. സ്രീകുളാണെങ്കിൽ തല മറയ്ക്കണം. അവർ മുഖം മൂടരുത്. സ്രീപരുഷന്മാർ പാദങ്ങളുടെ മേൽ ഭാഗം അധികം മറയ്ക്കാത്ത തരത്തിലുള്ള പാദരക്ഷ ഉപയോഗിക്കാം. ഇഹ്റാം ആചരിക്കുന്നവർ വാസനദ്രവ്യങ്ങൾ പൂശുകയോ, ക്ഷൗരം ചെയ്യുകയോ, നഖം മുറിക്കുകയോ അരുത്. ബ്രഹ്മചര്യം പരിപാലിക്കണം. പേൻ, ഈരു മുതലായ ചെറു പ്രാണികളെപ്പോലും കൊല്ലരുത്. ഹജ്ജിന്റെ കർമ്മങ്ങൾ തീർന്ന് ഒടുവിലായി ക്ഷൗരം ചെയ്തുകൊള്ളുന്നതോടുകൂടി ഹാജി ഇഹ്റാമിൽ നിന്ന് ഒഴിയ

* ഈ കുന്നിൻ പ്രദേശം മക്കയുടെ കിഴക്ക് പതിനാറു മൈൽ അകലെയാണി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. സമുദ്രനിരപ്പിൽനിന്ന് അയ്യായിരം അടി പൊക്കമുള്ള ഈ മലയുടെ മേൽപ്പരപ്പിൽ ലക്ഷക്കണക്കിനു ഹാജികൾക്ക് ഒതുങ്ങിക്കൊള്ളാൻ ഇടയുണ്ട്.

† മക്കാപട്ടണത്തിന് എട്ടുമൈൽ കിഴക്കുള്ള ഒരു ഒഴിഞ്ഞ പ്രദേശം.

‡ മക്കാപട്ടണത്തിനു തെക്കുകിഴക്കായി നാലുമൈൽ അകലെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഒരു നഗരം.

§ ഈ കുന്നുകൾ മക്കാപട്ടണത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ തന്നെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.

ന്നു. സ്ത്രീകൾ അവരുടെ തലമുടി മുഴുവൻ കളയണമെന്നില്ല. അവർ ശിഖയിൽ നിന്നു കുറച്ചുമാത്രം വെട്ടിക്കളഞ്ഞാൽ മതിയാകും. ഫജ്ജുകാലത്തിനു രണ്ടു മാസം മുമ്പു മുതൽ ഇഹ്റാം ആചരിച്ചു തുടങ്ങാം. എന്നാൽ ലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നു വരുന്ന ഹാജികൾ ഇഹ്റാം ആചരിച്ചു തുടങ്ങാനുള്ള സ്ഥലം പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അവിടെ എത്തിയാൽ ഇഹ്റാം ആചരിക്കാതെ അവർക്ക് യാത്ര തുടരാൻ പാടില്ല.

ഇസ്ലാം മതാനുഷ്ഠാനങ്ങളിൽപ്പെട്ട നമസ്കാരം, വ്രതം, ഫജ്ജു എന്നീ മൂന്നു കർമ്മങ്ങളും മൂന്നു തോതിലായിട്ടാണ് ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്നത്. നമസ്കാരത്തിന്റെ ഘടന, ആന്തരവും ബാഹ്യവുമായ അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തിട്ടുള്ളതാണ്. വ്രതത്തിൽ പ്രത്യക്ഷത്തിൽ കാണത്തക്ക യാതൊന്നും ഇല്ല. ഫജ്ജുണെങ്കിൽ അതിന്റെ എല്ലാ കർമ്മങ്ങളും ബാഹ്യപ്രകടനങ്ങളാണ്. ക്ലേശങ്ങളനുഭവിച്ച് യാത്ര ചെയ്യുകയും ഇഹ്റാം അനുഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്യുക, ദൈവത്തിന്റെ സ്നേഹം സമ്പാദിക്കുന്നായി ദേവാലയത്തെ ചുറ്റിത്തിരിയുക, ഉദ്ദേശസാധ്യത്തിനായി ദൈവസന്നിധിയിൽ ഓടി അലഞ്ഞു ക്ലേശിക്കുക, മനുഷ്യനെ അപകടത്തിലാക്കുന്ന “ഔഷത്താനെ” (പിശാചിനെ) കല്ലെറിഞ്ഞ് ഓട്ടിക്കുക, വേഷം കൊണ്ടു സമതപം വെളിപ്പെടുത്തുക, തന്റെ സ്വന്തമായ ഒരു ജന്തുവിനെ ദൈവത്തിനായിക്കൊണ്ട് ബഹുജനസമക്ഷം ബലികഴിക്കുക, പ്രയത്നങ്ങൾ സഫലമായി എന്ന ഭാവത്തിൽ ശിഖയും നഖവും

കളഞ്ഞു ഇഷ്ടമുള്ള വസ്ത്രം ധരിക്കുക ജ്യോതി ബാഹ്യപ്രകടനങ്ങൾ ആണല്ലോ. ആന്തരമായ അനുഷ്ഠാനം കൊണ്ട് ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുകയും, ബാഹ്യമായ പ്രകടനങ്ങൾകൊണ്ട് ആന്തരമായ ഒരു സംസ്കാരം ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ് വ്രതത്തിന്റെയും ഫജ്ജിന്റെയും രണ്ടു പ്രധാന ഫലങ്ങൾ.

മദീനയും റഈസയും

മക്കയിലേ ഫജ്ജുകർമ്മം കഴിഞ്ഞാൽ ഹാജികൾ മദീനയിൽ പോയി “റഈസാ” (പരിശുദ്ധനബിയുടെ അന്തിമ ശയനസ്ഥലം) സന്ദർശിക്കുന്നു. മദീനാപട്ടണം മക്കയിൽ നിന്ന് ഏകദേശം 400-മൈൽ വടക്ക് ചെറുകുന്നുകളുടെ താഴ്വരയിലായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ഇസ്ലാം സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ തലസ്ഥാനമായിരുന്ന ഈ പട്ടണം കീർത്തിപ്പെട്ട ഒന്നാണ്. ‘ഫിജാസ് റയിൽവേ’ മദീനയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന കാലത്ത് അത് ഒരു കച്ചവടകേന്ദ്രംകൂടി ആയിരിക്കുകയും, വിദേശീയരായ കുടിപാർപ്പുകാരെ കൂടുതൽ ആകർഷിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. കാട്ടാളന്മാരായ ഒട്ടകക്കാരാലും മറ്റും റയിൽവേ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടു പോയതിൽ പിന്നീട് അവിടെ വിദേശികളുടെ താമസവും, കച്ചവടവും കുറഞ്ഞു പോയിട്ടുണ്ട്. “മസ്ജിദുന്നബി” (നബി തിരുമേനിയുടെ പള്ളി)യോടു ചേർന്നാണ് റഈസാ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. 13 നൂറ്റാണ്ടത്തെ പഴക്കമുള്ള സുപ്രസിദ്ധമായ ഈ പള്ളിക്ക് പല പരിവർത്തനങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ അതിമനോഹരമായി നിലകൊള്ളുന്ന “മസ്ജിദ”ന്റെ നിർമ്മാതാവ് തുക്കിസുൽത്താൻ “അബ്ദുൽമജീദ് ഖാൻ” ആണ്. ഒരേസമയ

ആ 25000 ആളുകൾ നിന്നു പ്രാർത്ഥിക്കാനുള്ള വിശാലത ഈ പള്ളിക്കുണ്ട്. പൊതു മേറിയ കരിങ്കൽ തൂണുകൾ പിടിച്ചതിൽ വാത്ത് കുട്ടികളിന്മേൽ നിന്നു നിലക്കുന്നതു് മനോഹരമായ ഒരു കാഴ്ചയാണ്. 8000 രൂപാവിതം വിലപിടിക്കുന്ന ഇത്തരം 260 തൂണുകൾ ഈ പള്ളിക്കുണ്ടു്. ഏഴുകോടിരൂപാ ചെലവുചെയ്ത ഉറപ്പും ഭംഗിയും കൂട്ടിയിണക്കി നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ പള്ളി, പരിശുദ്ധ നബിയുടെ റൗസായെ ഉൾക്കൊള്ളാൻ യോഗ്യത ഉള്ളതുതന്നെ.

ഇന്ത്യയിൽ നിന്നു പോകുന്ന ഒരാൾ ഹജ്ജും സിയാറത്തും (റൗസാ സന്ദർശനം) കഴിച്ചു മടങ്ങി എത്താനുള്ള ചെലവു് സുൽതാൻ ഗവണ്മെന്റിന്റെ ഇയിടയുള്ള കണക്കനുസരിച്ചു താഴെക്കാണും പ്രകാരമാണ്.

ഒന്നാം ക്ലാസ് യാത്രക്കാരൻ	രൂപ 1684
രണ്ടാം ,,	,, 1142
മൂന്നാം ,,	,, 540

ഇതു തുല്യമായ ഒരു കണക്കാണ്. എന്നാൽ ഇന്ത്യയിൽ നിന്നുപോകുന്ന ഒരു മൂന്നാം ക്ലാസ് യാത്രക്കാരന്റെ പക്കൽ എഴുത്തറി അൻപതു രൂപായിൽ കുറയാതെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ അയാൾ വിഷമിക്കേണ്ടിവരും.

ഖുർബാൻ (ബലി)

മക്കായിൽ ഹജ്ജു് നടക്കുന്ന ദിവസങ്ങളിൽ ഒന്നായ ഹജ്ജുമാസം പത്താം തീയതിയാണ് ഭൂലോകത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാഗത്തുമുള്ള മുസ്ലിംകൾ പെരുന്നാൾ ആഘോഷിക്കുന്നതും 'ഖുർബാൻ (ബലി) കൊടുക്കുന്നതും എന്ന് മുന്പു പറ

ഞ്ഞുവല്ലോ. ഖുർബാനെപ്പറ്റി അല്ലാമൊന്നു വിശദീകരിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. പണ്ടത്തെ ജനങ്ങൾ ഈശ്വരകോപത്തിനു പരിഹാരമായി ജനുബലി നടത്തിവന്നിരുന്നു. അതു ക്രമേണ നരബലിയായി പരിണമിക്കയും, തന്നിമിത്തം ഇന്ത്യാ, ചൈനാ ഈജിപ്ത്, സിറിയ എന്നിവിടങ്ങളിൽ ഒട്ടുവളരെ മാനുഷശിരസ്സുകൾ ഹേദിക്കപ്പെട്ടുപോകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈ ദുരിതം അതിന്റെ മൂലസ്വതയെ പ്രാപിച്ചിരുന്ന കാലത്താണ് "ഇബ്രാഹിം നബി" തന്റെ പുത്രൻ ഇസ്മയിൽ നബിയെ ബലികൊടുക്കണമെന്നു സ്വപ്നം കാണുകയും, അതനുസരിച്ച് അദ്ദേഹം പുത്രനെ "മീനാ"യിലേ പാറപ്പുറപ്പിൽ കിടത്തി ഖുർബാൻ കൊടുക്കുകയും ചെയ്തതു. സ്വപ്നം കണ്ണുകെട്ടിക്കൊണ്ട് സ്വപുത്രന്റെ കണ്ണുപ്ലേഭം ചെയ്തു നബി കെട്ടഴിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ പുത്രൻ സജീവനായി നിൽക്കുന്നതായും പാറപ്പുറത്തു് ഒരു ആടു് ഖുർബാൻ ചെയ്യപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നതായുമാണു കണ്ടതു്. ഇങ്ങനെ കാരണ്യവാനായ ദൈവം തന്റെ ദൂതനായ ഇബ്രാഹിമിന്റെ ഭക്തിയെ പരിശോധിക്കയും, നരബലി അരുതെന്ന് മനുഷ്യരെ പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

ദൈവഭക്തിക്കായി സ്വപുത്രനെ ഖുർബാൻ കൊടുത്ത ഇബ്രാഹിം നബിയുടെ ത്യാഗത്തെ സ്മരിക്കുവാൻ മാത്രമാണ് മുസ്ലിംകൾ ഹജ്ജുകാലത്തു് ഖുർബാൻ കൊടുക്കുന്നതു്. അല്ലാതെ ദൈവകോപത്തെ ശമിപ്പിക്കാനോ ഖുർബാന്റെ മാംസവും രക്തവും ദൈവത്തിങ്കൽ സമർപ്പിക്കാനോ അല്ല. "ഖുർആ"നിൽ ഇതിനെ സംബന്ധിച്ചു പറയുന്നതു് ഇങ്ങ

നെയ്യാണ്:— “പൂർണ്ണാന്റെ മാംസവും രക്തവും ദൈവത്തിനു ലഭിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ അതു കൊടുക്കുന്ന ആളിന്റെ ത്യാഗത്തെ അല്ലാത്ത അറിയുന്നു”. പൂർണ്ണാൻ കൊണ്ട് സാധിക്കുന്ന മറ്റൊരു സംഗതി സാധാരണമാംസാഹാരം കഴിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത സാധുക്കൾക്ക് ഫജ്ജുകാലത്തു അതു വിലകൊടുക്കാതെ സുലഭമായിരിക്കുമെന്നുള്ളതാണ്.

ഒരു വയസ്സുള്ള ആടോ, രണ്ടു വയസ്സായ മാടോ, അഞ്ചുവയസ്സു തികഞ്ഞ ഒട്ടകമോ ആണ് പൂർണ്ണാന്റെ ജന്തുക്കൾ. ഇവ മെലിഞ്ഞതോ, ചെവിയോ വായയോ മുറിക്കപ്പെട്ടതോ, മറ്റു വിധത്തിൽ അംഗവൈകല്യമുള്ളതോ, രോഗം ബാധിച്ചതോ ആയിരിക്കരുത്. പൂർണ്ണാൻ കൊടുക്കുന്ന ആൾ സ്വന്തം കൈകൊണ്ടുതന്നെ അതു ചെയ്യുന്നതാണ് നല്ലത്. മാംസത്തിൽ കുറച്ചുമാത്രം ഭക്ഷിക്കാൻ എടുത്തിട്ട് ബാക്കി ധർമ്മം ചെയ്യണം. ഭക്ഷിക്കാൻ എടുക്കുന്ന ഭാഗം കരൾ ആയിരിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്.

മാംസാഹാരം.

പൂർണ്ണാൻ, ജീവകാരുണ്യത്തിനു വിപരീതമാണെന്നും, മാംസാഹാരം നിഷിദ്ധമാണെന്നും ചിലർ പറയാറുണ്ട്. ഭക്ഷിക്കുന്നതിനായുള്ള ജന്തുഹിംസയെപ്പറ്റി അല്പമൊന്നു ചിന്തിച്ചു നോക്കുകയാണെങ്കിൽ അതു പ്രകൃതിയിൽ ഈശ്വരന്റെന്നെ ഏല്പിട്ടുത്തീർത്തുള്ള ഒന്നായി നമുക്കു കാണാവുന്നതാണ്. ഒരു പല്ലിക്ക് ഈച്ചയെ വിഴുങ്ങാനുള്ള സാമത്ഥ്യവും, ഒരു പുച്ചയ്ക്കു പല്ലിയെ പിടിക്കാനുള്ള പാടവവും പ്രകൃതിദത്തമാണ്. പിന്നെ മനുഷ്യനു മാംസാഹാരം കൂടാതെ കഴിക്കാ

മെന്നു ഒരു ന്യായം പറയാനുണ്ട്. പക്ഷേ അതു ഭൂലോകത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാഗത്തും ഒന്നുപോലെ സാധ്യമല്ല. മാംസഭക്ഷണം കൂടാതെ ജീവിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത “ഐസ് ലാൻഡ്” പോലെയുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ കോടിക്കണക്കിനു ജനങ്ങൾ പാർക്കുന്നുണ്ട്. ഇന്ത്യയിൽതന്നെ ബഹുഭൂരിപക്ഷം ജനങ്ങൾ മാംസം ഭക്ഷിക്കുന്നവരാണ്. എന്നാൽ ഇവിടെ ഇന്നു മാംസാഹാരംകൂടാതെ കഴിയുന്ന ഒരു സംഘം ആളുകൾ ഉണ്ടെന്നുള്ളതു ശരിതന്നെ. ജന്തു ബലി ഇവരുടെ ഇടയിൽ അന്നും ഇന്നും ഉണ്ട്. യാഗത്തിന് അജങ്ങളെയോ, അഗ്രങ്ങളെയോ അവർ ബലികഴിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ പല ഭാഗങ്ങളിലും ദേവീദേവന്മാരെ പ്രീതിപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ഒട്ടു വളരെ ജന്തുക്കളെ നിഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ട്. ബങ്കാളിൽ കാളീദേവിയുടെ പ്രീതിക്കായി ആണ്ടുതോറും വധിക്കപ്പെടുന്ന ജന്തുക്കൾക്ക് ഒരു കയ്യും കണക്കുമില്ല. ഇങ്ങനെ ബലിയും, മാംസ ഭക്ഷണവും അമുസ്ലിംകളുടെ ഇടയിലും നടപ്പുള്ളതാണ്. ഇസ്ലാം മതത്തിൽ മാംസം ഭക്ഷിക്കണമെന്നൊരു വിധി ഇല്ല. എന്നാൽ മാംസം ഭക്ഷിക്കുന്ന എങ്കിൽ ഇന്നിന്ന തരത്തിലുള്ളതാത്രമേ ഭക്ഷിക്കാവൂ എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

പശുബലി

ഇന്ത്യയിൽ മുസ്ലിംകൾ നടത്തിവരുന്ന പശുപൂർണ്ണാണെപ്പറ്റി ഒരു വാക്കു കൂടിപ്പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ലേഖനം അവസാനിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. ഫജ്ജുകാലങ്ങളിൽ പൂർണ്ണാൻ കൊടുക്കുന്നതിനു നിദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്ന ജന്തുക്കൾ ആട്, മാട്,

ഒട്ടകം എന്നിവയാണെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞു വല്ലോ. മാട് എന്നുപറഞ്ഞതിൽ കാള പശു, പോത്തു്, എരുമ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഒരു മാട്ടിനെ ഏഴുപേർചേർന്നു മുറുത്താൽ കൊടുക്കാമെന്നുള്ളതു് ആദായ കരമായിരിക്കുന്നതിനാൽ വടക്കേ ഇന്ത്യയിലേ മുസ്ലിംകൾ പലരും മാടുകളെ മുറുത്താൽ കൊടുക്കുന്നു. ഇതിൽ പശുവും ഉൾപ്പെടുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ കൃഷിപ്രധാനമായ ഈ രാജ്യത്തു പശുക്കളുടെ എണ്ണം കുറയുന്നതു കർഷകക്കെന്നല്ല, പൊതുവേ അനശാസ്ത്രമാണു്. യോലാക്കളായ അറബികൾക്കു പണ്ടേതന്നെ അശ്വബലിയിൽ അതുപോലെയുള്ളതായിരുന്നു. തുപോലെ കൃഷിക്കാരായ ഇന്ത്യാക്കാർ ഗോവധം നിഷിദ്ധമായിക്കരുതിയിരുന്നു. മിതവ്യയത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചു വല്ലവരും മാടുകൾ മുറുത്താൽ നടത്തിയാൽ, ഹിന്ദുക്കൾ അതിനായി വലിയ “ഹാലികൾ”ങ്ങൾ കാണിക്കുന്നതിനാലാണു് മുസ്ലിംകൾ ക്ഷോഭിക്കുകയും വലിയ വഴക്കുകൾ വന്നു ചേരുകയും ചെയ്യുന്നതു്. പരസ്പരം വിട്ടു വീഴ്ചകൾ ചെയ്യുകയും സൗഹൃദമായി

ചെരുമാറുകയുമാണു് ഹിന്ദു മുസ്ലിം സഹോദരങ്ങളായ നാം ചെയ്യേണ്ടതു്.

ബക്രീദ് കാലത്തു് മുസ്ലിംകൾ കരേക്കൂടി ശാന്തരായി ആലോചിച്ചു് പ്രവൃത്തിക്കേണ്ടതായുണ്ടു്. പശുക്കൾ വധിക്കപ്പെടുപോകുന്ന കാരണത്താൽ ഇന്ത്യയ്ക്കുണ്ടാകാവുന്ന നഷ്ടത്തിൽ മുസൽമാന്മാരും പങ്കുകാരാണു്. ഇനി മതപരമായി നോക്കുകയാണെങ്കിലും മുസ്ലിംകൾ ഈ സംഗതിയിൽ ഹിന്ദുക്കൾക്കെതിരായി പ്രവർത്തിക്കാൻ നിബന്ധിതരാകുന്നില്ല. പശുവിനെത്തന്നെ മുറുത്താൽ കൊടുക്കണമെന്നു മതം നിബന്ധിക്കുന്നില്ല. ഇത്തരം സംഗതികളിൽ ഇതര മതസ്ഥരോടു സൗഹൃദമായി ഇടപെടാനാണു് ഇസ്ലാംമതം ഉപദേശിക്കുന്നതു്. ഇക്കാരണങ്ങളാൽ ഇന്ത്യയിലേ മുസ്ലിംകൾ തങ്ങളുടെ ഹിന്ദുസഹോദരങ്ങളെ വേദനപ്പെടുത്തുകയും, വഴക്കുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഗോമുറുത്താൽ മതവേദനമെന്നു ശാസ്ത്രം പിടിക്കാതെ മതനിയമം അനുവദിച്ചുതന്നിട്ടുള്ള വേറെ ഏതെങ്കിലും ജന്തുവിനെ മുറുത്താൽ കൊടുക്കുന്നതാണു് ഉത്തമം.

യുദ്ധത്തിനിടയ്ക്കു്.

കടലാസിനു് അസാധാരണമായി വില വലിച്ചിരിക്കുന്ന വിവരം സകലർക്കും അറിയാവുന്നതാണല്ലോ. വരിസംഖ്യ അടയ്ക്കാത്ത മാന്യർ ഉടൻ തന്നെ മുഴുവൻ തുകയും അടച്ചു തീർക്കണമെന്നു് അപേക്ഷിച്ചു കൊള്ളുന്നു.

കായ്കുടർ
സഹൃദയസമാജം.

അടർക്കളത്തിൽ.

എം. വി. അപ്പൻ, എം. എ; എൽ. ടി.

പൊൻപള്ളിമിന്നിത്തിളങ്ങും ചിറകാൻ
സംഹൃതസ്വപ്നീയചന്ദ്രികയായ്
യൗവനോന്മേഷതരളയായെൻമുമ്പി-
ലാവിർഭവിക്കുന്ന തേജോധാരേ,
പൊൻകിനാവിന്റെ സുധാമയ കാന്തിയിൽ
ഭംഗിയിൽ തീർത്ത നിൻ മുഷ്ണരൂപം
സപാതന്ത്ര്യവല്ലി പടന്ന മനോഹര-
സ ധരാജ്യവീഥി വെടിഞ്ഞിവണ്ണം
ആരുമറിയാതിന്നെന്നിനായെ ത്തിയി-
നാരകീയാഭമാം കൂരിരുളിൽ?

പുഞ്ചിരികൊണ്ടു കഴുത്തരുത്തിടുന്ന
വഞ്ചന മൃഗമീ ഭൂമുഖത്തിൽ
രക്തദാഹാത്തരാം നായാട്ടുനായ്ക്കുളാൽ
ശബ്ദായമാനമാമിജ്ജഗത്തിൽ
നാഗരാജ്യമോഹം വമിക്കുന്ന കാകോള-
ധൂമിക മുട്ടമിപ്പോർക്കളത്തിൽ
വീരയുവാക്കൾ തൻ ജീവരക്തത്തിനാൽ
പാരം കുതിന്നോരിപ്പാഴ്മണലിൽ
വിന്യസിക്കുന്നുള്ളതല്ല, വിശുദ്ധമായ്
ധന്യമായുള്ള നിൻ ചേവടികൾ.

നിൻ പരിവേഷസുഷമയിലൂടെ
വെൺപ്രഭു വീശുന്ന രശ്മി കാണൂ.
ആനന്ദമണ്ഡപം പൂകുവാനായുള്ളോ-
രാലോലരമ്യമാം കോണിപോലെ.
ആത്മനാദം മുഴങ്ങിടുമീസന്ദർഭ-
മാത്മലീലോത്സവവേളയല്ല.
കണ്ടീലയോ, നീ ഭയാനകന്റെയ-
കണ്ടകാകീണ്ണമീലോകരംഗം?
ആദിപ്രഭാതത്തിലീശ്വരൻ പ്രേമത്താ-

ലാർദ്രമായ് നിർമ്മിച്ച ഏതെങ്ങരും
അഗ്നിശൈലങ്ങളായ് പൊട്ടിത്തെറിക്കുന്നു
നഗ്ന നരാധമ താണ്ഡവത്തിൽ.

സത്യധർമ്മങ്ങൾ തൻ ശീതളപ്പായയി-
ലത്യന്തം മിന്നിയ ജീവലക്ഷം

ആഹന്ത! കൈകാലടിച്ചു പിടയ്ക്കുന്നു
മോഹാസ്യനീതി തൻ ദംഷ്ട്രകളിൽ.

ബന്ധുരനിർമ്മലബോധപ്രകാശത്തെ
അന്ധതമിസ്രം വിഴുങ്ങിടുന്നു.

ചീരം കുടിലമാമാസ്യത്തെ നിർഭയം
കീറിപ്പിളർക്കുന്നു സുപ്രബോധം.

വീണ്ടും തുടരുന്നീമത്സര, മിന്നോളം
കണ്ടില്ലിതിന്റെ പരിണാമം ഞാൻ.

വിണ്ണിലേക്കെന്നെ വിളിക്കേണ്ട, ഞാനുമീ
മണ്ണിൽക്കിടന്നുകഴിഞ്ഞുകൊള്ളാം

ചെന്തീക്കടലിലിലോകമെരിയുമ്പോൾ
ഹന്ത! സുഖമെന്നിക്കെന്തിനായി?

ലോഭനീയാഭമാം നിൻമുഖം തൂവുന്ന
ലോലതോജോമൃതധാരപോലം

മങ്ങിത്തുടരുകയാണു ഹാ! ഭൂമിയിൽ
തിങ്ങുമഴലിന്റെ കൂരിരുട്ടിൽ.

എങ്കിലുമിന്നു മചഞ്ചലനാണു ഞാ-
നെന്നകർമ്മനിയുതൻ വേദികയിൽ.

തെല്ലും നിരാശയില്ലിപ്പോഴും പ്രത്യാശാ-
കല്ലോലിതമാണെന്നന്തരംഗം.

പരശുപതിന്റെ കണികകളെങ്കിലും
ചോരക്കുഴലിലൊഴുകുവോളം

ഏതൊരു വിപ്ലവം തട്ടിത്തകർക്കും ഞാൻ
സ്വാതന്ത്ര്യം നേടുവാൻ നിർവിശങ്കം.

ചങ്കുറപ്പാൻ ചെഞ്ചോരത്തിളപ്പുകൾ
ചങ്ങല പൊട്ടിച്ചെറിഞ്ഞീടുമ്പോൾ
കൺകളിരേകുന്ന സൗഹൃദധാരയിൽ
തങ്കപ്പലരി പുലർന്നിടുമ്പോൾ

വിധിയനുത്തിരിപ്പിൽ

ജി. ഗോപാലപിള്ള B. A. & L. T.

‘നിങ്ങൾക്കു നാണമില്ലല്ലോ ഇങ്ങനെ പുറകേ നടക്കാൻ’ ഗവിഷ്ഠയായ ആ യുവതി രവിയോടു പറഞ്ഞു.

‘ഇതിന്മുൻപ് ഇങ്ങനെ കേട്ടിട്ടില്ല. എന്റെ ഹൃദയത്തിന്റെ ഭാരം മററാരിടത്തു താങ്ങാവതല്ല’.

‘തന്റെ പ്രണയപ്രസംഗങ്ങളൊന്നും ഇവിടെ വേണ്ട. എം. ഏ. ക്ഷാരനാണെന്നുപറഞ്ഞു’ എന്തിനിങ്ങനെ നടക്കുന്നു. നാണവും മാനവുമില്ലാതെപോയല്ലോ!.

‘ഞാൻ ധനികനല്ലെങ്കിലും—’

‘ഇവിടെനിന്ന് ഈ വിധമുള്ള അസാബന്ധം ഒന്നും പുലമ്പണ്ട. ഇറങ്ങൂ—’

കഴുത്തിനുപിടിച്ച് ഞെക്കിയതുപോലെ അവളുടെ ശബ്ദം തടയപ്പെട്ടു.

‘ധനംകൊണ്ടുള്ള നിന്റെ ഗർവ്വ് അസ്തമിക്കും. നീ പശ്ചാത്തപിക്കും’

സുവർണ്ണപഞ്ചരത്തിൽ ഇരുന്ന തത്ത അതേരൂപാടി. രവിയുടെ ശ്രദ്ധയതിലല്ലായിരുന്നു. ആ നിമിഷങ്ങൾ അവന്റെ ഭാവിയുടെ അതിഭീഷ്ടങ്ങളായ വിധികർത്താക്കളായിരുന്നു. കോളകൊണ്ടിളകിയ നഭോമണ്ഡലംപോലെ അവന്റെ ഹൃദയം കലുഷമായി. നിമ്ബലപ്രേമപ്രഭാവത്താൽ ഉറപ്പിക്കപ്പെട്ട ആ കാശക്കോട്ടകൾ ഒന്നായി അടന്നു താഴെ വീണു ചരിന്നഭിന്നമായി. വികാരതരളിതമായിരുന്ന ആ ഹൃദയം വിദൂരതയിൽ അന്ധകാരഘോരതയെ ഭേദിക്കുന്ന അരുണോദയം കണ്ടു. അവന്റെ ദൃഷ്ടികൾ പ്രകാശിച്ചു. അവന്റെ ഭാവി നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടു. പാണികൾ മുക്കളീകൃതമായി. എന്നേക്കുമായി രവി മഹാസൗധത്തിൽനിന്നും പടികടന്നു പാഞ്ഞു മറഞ്ഞു.

സന്ത്യാഗഭൂമിയിൽ തുവിന ഹൃദയം
പൂഞ്ഞാത്തായ് പൊട്ടി വിടന്നീടുമ്പോൾ
അന്തരീക്ഷത്തിലഭംഗരഭംഗിയിൽ
ശാന്തിസൗരഭ്യം പടന്നീടുമ്പോൾ
എങ്ങുമനോപമമംഗളവീചികൾ
ഭംഗമെഴാതെയൊഴുകീടുമ്പോൾ
ലോകത്തെയാകെ യാനന്ദം തഴുകമാ
ശ്രീകരോഷസ്സിൽ നമുക്കു കാണാം.
ജ്യോതിസ്സേ, ഹോക, നിൻ പ്രേമാർദ്ര ചേതസ്സി-
ന്നാദരപൂർവ്വമെൻ കൂപ്പുകൈകൾ!!

‘ഉപദ്രവം ഇനി ഇവിടെ കയറാതിരുന്നെങ്കിൽ!’ അവർ മന്ദമനസ്സിലായി.

ആദിത്യഭഗവാൻ അനേകം തവണ ഉദിച്ചയന്നപ്പോൾ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അമൃതകിരണങ്ങൾ വളരെ പ്രാവശ്യം ലോകത്തിന്റെ അനിശ്ചിതമായ ഉയർച്ച താഴ്ചകൾക്കു് ശോഷിച്ച് അടുത്തുനായിട്ടുണ്ട്. ദിനരാത്രങ്ങൾ അനിശ്ചിതവും അനന്തവുമായ കാലത്തെ അളന്ന് എത്തിക്കുന്നതിനു വൃഥാ ശ്രമം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

വെറും ഒരു ചെററുക്കുട്ടി. ദ്രവിച്ചു തുടങ്ങിയ മേൽക്കൂരയിൽ കൂടി മാർത്താണ്ഡഭഗവാന്റെ ചരമകിരണങ്ങൾ കൂരയ്ക്കുള്ളിൽ പ്രവേശിക്കുന്നുണ്ട്. ഒരു വൃദ്ധ ആ പ്രവേശനദാർവണത്തിൽ ഇരുന്നു കൂടക്കൂടെ വിട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന നെടുവീർപ്പുകൾ ആ നഗ്നമായ ദാരിദ്ര്യത്തരംഗത്തിന്റെ നിശ്ശബ്ദതയെ ഭഞ്ജിച്ചുകൊണ്ട് ആകാശത്തിന്റെ അനന്തതയിൽ ലയിച്ചു. മുറിക്കുള്ളിൽ തുക്കിയിരുന്ന മൂന്നു പടങ്ങളിലേക്കു് അവളുടെ ശ്രദ്ധ കൂടക്കൂടെ ആകർഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. നിഷ്കളങ്കമായ സൗന്ദര്യത്തിന്റെയും സൗകുമാര്യത്തിന്റെയും വിളനിലമായ ഒരു ബാലികയുടേതാണ് ഒന്ന്. അനേകം യുവാവുടേയ്ക്കുള്ളെത്തകത്തിരിക്കാവുന്ന മദോന്മത്തമായ രണ്ടു ഗവീഷ്ണന്മാർക്കു് കൊണ്ട് ഏതോ ധനികനെ കരുക്കിലാക്കാനെന്ന പോലെ കടാക്ഷിച്ചുനിൽക്കുന്ന സർവ്വഭരണവിദ്രൂഷിതയും സർവ്വംഗസുന്ദരിയുമായ ഒരു നവോഡയുടേതാണ് രണ്ടാമത്തേതു്. ഒരു വൃദ്ധയുടെ ചൊരിച്ചുളിഞ്ഞ ശരീരമാണ് അടുത്തതിൽ. രണ്ടു രൂക്ഷമായ നേത്രങ്ങൾ അതിദാഹത്തോടു

കൂടി എന്തിനെയോ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതുപോലെയാണതിൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

‘ഇതു് മുപ്പതുവർഷങ്ങൾക്കുമുൻപു് എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ പതിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ! ഈ ക്ഷണപ്രഭാചഞ്ചലമായ ജഡത്തിൽ മനുഷ്യൻ എന്താഹ്വാനം ചെയ്തെന്നു്. അതിനുവേണ്ടി അവൻ എന്തെല്ലാം ചെയ്തെന്നു്? എത്ര നാളത്തേക്കു്? കാലപ്രവാഹത്തിൽ ഒഴുകിത്താഴ്ന്നു് അന്ധകാരത്തിലമർന്നുപോകാൻ; വിധിയന്ത്രത്തിരിപ്പിൽപെട്ടു് തകന്നുപൊടിഞ്ഞുപോകാൻ! കാലമാണീശ്വരൻ. അതു സർവ്വസാക്ഷിയാണ്. ആദ്യന്തവിഹീനമാണ്. അനന്തമാണ്. ധനികനെ നീ തെണ്ടിയാക്കും. ഗവീതനെ വിനീതനാക്കും. ദുഷ്ടനെ ശുദ്ധനാക്കും. സകല രഹസ്യങ്ങളും ഗ്രഹപ്രവർത്തനങ്ങളും, നിന്റെ മഹാശക്തിപ്രകാശത്തിൽ തെളിഞ്ഞുപ്രത്യക്ഷപ്പെടാതെ ഗത്യന്തരമില്ല. ലോകം—സർവ്വവും നിന്റെ അടിമയാണ്. അങ്ങേയ്ക്കു കഴിയാത്തതായിട്ടു യാതൊന്നുമില്ല. ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തിൽ മുഴുവൻ ലയിച്ചിരിക്കുന്നു—അഥവാ—അങ്ങിൽ ബ്രഹ്മാണ്ഡം മുഴുവൻ ലയിച്ചിരിക്കുന്നു. കാലത്തിൽ അടങ്ങാത്ത എന്തെങ്കിലും മനുഷ്യനു സ്മരിക്കുന്നതിനു കഴിയുമോ? നിഷ്കളങ്കവും സജീവവുമായ ബാല്യകാലസുഖങ്ങളെ ഗവീതമായ യൗവനം വേർപെടുത്തുന്നു. വാൽകൃമോ? പൂർവ്വകാലകർമ്മങ്ങളുടെ നീചതപത്തെയും പരാജയങ്ങളുടെ ഭീകരതയെയും ചിന്താവിമിയിൽ എത്തിച്ചു നരകസദൃശമാക്കുന്നു. ഭാവി—ഭാവി?

അവളുടെ ഹൃദയം പിടഞ്ഞു. ‘പണത്തിന്റെ മുഷ്കുകൊണ്ടു് ദരിദ്രന്റെ

പ്രേമത്തെ അട്ടിപ്പായിച്ചു മഹാപാപിയാണു ഞാൻ. സംസ്കാരസമ്പന്നനായ പ്രേമതരളിതവും ആയ ഒരു യുവാവായതെ ഏതൊരു സ്ഥലത്തുനിന്നും എടുത്തെറിഞ്ഞോ ആ സ്ഥലത്തുനിന്നു ഞാൻ ഇതാ ബഹിഷ്കൃതയായിരിക്കുന്നു. ഞാൻ എങ്ങനെ കഴിഞ്ഞിരുന്നു? എങ്ങനെ കഴിയുന്നു? എങ്ങനെ കഴിയും?

‘പശ്ചാത്തപിക്കും—’ആ പടിയിൽ പറഞ്ഞു പിരിഞ്ഞ പശ്ചാക്ഷരം. എന്തിനെ ഞാൻ കാൽകൊണ്ടു തട്ടിത്തെറിപ്പിച്ചോ അതിനുവേണ്ടിത്തന്നെ ഞാൻ ഇന്നിതാ കേഴുന്നു. അങ്ങേ മഹിമ ഞാൻ അന്നു ഗ്രഹിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ! ബന്ധുക്കളും ധനവും സൗന്ദര്യവും ഇപ്പോൾ എവിടെ? ഞാൻ ഏകാകിനി; അവൾ തരയിലേക്കു ചാഞ്ഞു.

‘രവി’, അവൾ ഉച്ചത്തിൽ പുലമ്പി. ‘ഭിക്ഷ’ അവളുടെ കണ്ണങ്ങൾ തുളച്ചുകയറി എന്നവൾക്കു തോന്നി. സ്നേഹമന്യുണമായി നോക്കുന്ന രണ്ടു ചൈതന്യസമ്പന്നമായ നേത്രങ്ങൾ അവളുടെ മുൻപിൽ അവൾ കണ്ടു. അവൾ തുറിച്ചുനോക്കി.

കണ്ണു തുടച്ചു വീണ്ടും നോക്കി. ആ കണ്ണുകൾ, ആ മൂക്കു്, ആ പ്രശാന്തത—ആ പ്രേമനിഷ്പന്ദിയായ മനോഹാസം—ആ ക്ഷമാമൂർത്തിയെ മുഴുവൻ—രവിയെ അവളുടെ മുൻപിൽ അവൾ സൂഷ്മീകൃതമാക്കി.

‘അങ്ങ’ എന്നെ സമീപിക്കരുത്. ഞാൻ മഹാപാപി—പോകരുത്. വേദിച്ചാൽ ഫലമില്ലാതാകുന്നതെപ്പോൾ അന്നാണു് മനുഷ്യൻ പശ്ചാത്തപിക്കുന്നതു്. —ഞാൻ പോകുന്നു—അല്ലെങ്കിൽ ഞാനും വരുന്നു. അതിനു മുൻപു് — മാപ്പു്— അയ്യോ! എന്നെ ഇങ്ങനെ നോക്കരുത്. ഞാൻ ദഹിച്ചുപോകും.’

‘എന്റെ രവി!’ ശബ്ദം ആകാശം ഭേദിച്ചു. നിശ്ചലമായി ഒരു ശരീരം കൂപ്പുകൈകളോടെ തരയിലേക്കു മറിഞ്ഞു.

പശ്ചാത്താപാഗ്നിയിൻ മാലിന്യം വിട്ടുകുന്ന സ്വപ്നപോലെ പരിശുദ്ധമായിത്തീർന്ന ഒരു ദേഹി ജഡംവിട്ടു് അന്നതായ ആകാശത്തിലേക്കു പറന്നുപോയി.

താമരയിതൾ

സാഹിത്യ ശിരോമണി പി. കെ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ളശാസ്ത്രി

(കാകളി)

“ഉദ്യോഗമൊന്നു ലഭിച്ചു; നിനയ്ക്കില-
ത്തുന്നതമല്ലതി കാമ്യമല്ലെങ്കിലും
ഓരോ പദം മെല്ലെ മെല്ലെ മേല്പോട്ടു വെ-
ച്ചാരോഹണം ചെയ്യുന്നിടാമേററവും
നിത്യമുസാഹപുഷ്പങ്ങളുച്ഛിച്ചു താൻ
പ്രത്യക്ഷമാക്കണ മമ്മഹാലക്ഷ്മിയേ !
ഇന്ദ്രനഗരിയെച്ചുംബിക്കണം ഗൃഹം ;
ഇന്ദിരയാടണം പാടത്തിലൊക്കയും
മോഹനോദ്യാനമെൻ കീർത്തിപരിമളം
ഹാഹാ! വിഹായസ്സിലൊക്കെപ്പുരത്തണം ”

രമ്യസങ്കല്പസോപാനപരമ്പര
യിമ്മട്ടിലോരോന്നൊരോന്നു ഞാൻ കേറവേ,
തൻകഴൽ വെപ്പിനാൽ ഭൂമിക്കു സൗഭാഗ്യ-
കങ്കമല്ലൊട്ടുകൾ മേൽക്കുമേൽ ചാത്തിയും
ആലോക ഹൃത്തുപോലംഭോജമൊന്നെടു-
ത്താലോലമാനന്ദ ലീലകളാടിയും
ഘോരസംസാര ഭൂരിതങ്ങൾ കയ്യിട്ടു-
ന്നോരു ഗേഹത്തിലശേഷവുമൊന്നുപോൽ
പ്രസ്തലവൃശ്ചസംജപിതത്താൽ സദാ
നിസ്തലപീയൂഷ ബിന്ദുക്കൾ വീഴ്ത്തിയും
ആരുടെ ഹൃത്തും ശശികാന്ത ഭാവമാം-
മാറെഴും പുഞ്ചിരിച്ചന്ദ്രിക തുകിയും
മുറുറു കളിച്ചുപുളച്ചതിമിത്തിടും
കററക്കിടാവോടി യെന്നടുത്തെത്തിനാൻ.
അത്താമര തന്നിതളൊന്നിറുത്തെൻറ
ഹസ്തത്തിൽ വെച്ചിട്ടു മനുഖം നോക്കിനാൻ.
പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു കരുഹലത്തോടങ്ങ
പെട്ടെന്നു പോയി മറഞ്ഞു ലീലാ പ്രിയൻ !

ആ ലീല കണ്ടു ചമൽകൃതനായി ഞാൻ
 ആലോലചിത്തനായ് വിസ്മയസ്തബ്ധനായ്
 സങ്കല്പഭൂമിയിൽ നിന്നു മിറക്കിയി-
 സ്സത്യലോകത്തിലേക്കു നയിച്ചെന്നും,
 താമരപ്പൂവിതരം നോക്കിനോക്കിക്കുണാൻ
 ആമഗ്നനായി ഞാൻ ഭാവനാസിന്ധവിൽ.
 “ഓമനപ്പെത്തലേ ! ലോകൈകനായകൻ
 പ്രേമത്തോടേകിയ പൊന്മണിഭീപമേ !
 മംഗളപ്പാലൊളി തുക്കുന്ന തികളേ !
 ജംഗമാനന്ദമേ ! സുരഭോഗ്യകന്ദമേ !
 ആലിംഗനത്തിനാലാമയം മാറ്റി പി-
 ന്നോരാതെ ചുംബന മുദ്രയും വെച്ചുടൻ
 എന്നേ നിരന്തരം കാത്തുരക്ഷിക്കുവാൻ
 വന്നതാമൈശ്വരശക്തിവിലാസമേ !
 സുന്ദര്യുരമ്യപദങ്ങളാൽ തീർത്താ
 മത്സംഗഭീരമാമാനന്ദ കാവ്യമേ !
 മാനസം മുററും രസാകലമാക്കിട്ടു-
 മീ നിന്റെ ലീലയ്ക്കൊരത്നമെന്നായ് വരാം !

“താമരപ്പൂവിതരം ! ഹാ ! ലോകനാഥന്റെ
 കോമളലോചനം തൻ പ്രതിബിംബനം !
 പാവനഷീശരൻ നിന്നോടുപമിച്ചു
 ദേവദേവന്റെ വിശാലഭീഷ്മക്കുണ്ഡം.
 കാരുണ്യപീയൂഷ വീചീപരമ്പര
 പാരമിളകും ഗഭീരസമുദ്രമേ !
 നിമ്ബലകേതകു വാഞ്ചരിതസൽഫലം
 മേന്മേൽ ഫലിച്ചിടും മന്ദാരപുഷ്പമേ !
 സ്തായഭ്വഗ്ഗാതപത്തിങ്കൽ സുശീതള-
 ള്ളായ വിരിക്കും കടാക്ഷപരമ്പരേ !
 അപ്രമേയപ്രഭാവ പ്രഭാപൂരമേ !
 ശുഭകർമ്മകപ്രവണപ്രവീണതേ !
 കാൽക്കുണത്തിൽ വിശ്വസ്തഷ്ടിസ്ഥിതിലയം
 കാണിച്ചിടും ദിവ്യലീലാവിളാസമേ !
 ലാവണ്യഗേഹമേ ! മംഗളരംഗമേ !
 ഹാ ! വിശ്വനാഥന്റെ നേതൃമേ ! കൈത്തൊഴാം”

ഈ മട്ടു മന്മനം നിമ്ബഭക്തിതൻ
 കോമളവീചിയാലാലോലമാകവേ
 മന്ദമത്താമരപ്പൂവിതൾ പൂഞ്ചിരി
 ചെന്നോടു ചിത്ര, മുരയ്ക്കുയായിങ്ങനെ:—
 ‘ലഘുകിചിന്താകലമായ നിന്നെയൊ-
 ലോകേശമാമാത്മ്യ മൊന്നറിയിക്കുവാൻ
 ആശയാ വന്നതാണിങ്ങു വിദൂര നി-
 നീശവാത്സല്യ ‘പോതാ’ രൂഢനായി ഞാൻ.
 എന്തിനു കെട്ടിക്കിളത്തൂണു മൂല ! നീ
 ഹന്ത! ഗന്ധർവ്വനഗരങ്ങൾ മേൽക്കുമേൽ ?
 സങ്കല്പഹേമ വിമാനം കരേറിയൊ-
 സ്വപ്നലോകത്തോളമിന്നയന്നീടിലും
 ഭീകരയാഥാത്മ്യമിക്ഷണം വീഴ്ത്തിടും ;
 ആകെ നിൻഹൃത്തട്ടൊടൊത്തു തകൻപോം !
 വിഷ്ണുപനാഥന്റെ നേത്രമാണൊക്കെയും
 സൃഷ്ടിച്ചിടുന്നതും കാത്തഴിക്കുന്നതും.
 ചിന്തയാ കിം ഫലം? ഹാ ! കനിയേണമ-
 ചെന്നാമരപ്പൂവിതൾക്കണ്ണുതാൻ ദൂലം.
 ആകയാൽ കാരുണ്യപൂരം തുളുവിയാ-
 ലോകേശലോചനാംഭോജഭജം സദാ
 സുപ്രസന്നം നിന്റെ നേക്കു തിരിയുവാ-
 നെപ്പൊഴും വേല ചെയ്തീടുക സോദര !
 വേണ്ടതെല്ലാം തനിയേ വന്നുചേർന്നിട്ടു
 വേണ്ട വികല്പം ചെറുതും നിനക്കയേ !
 നല്ലതു—നീ നല്ലതെന്നു ചിന്തിപ്പതാ-
 കില്ല—നിനക്കു കൈവന്നിടും മംഗളം.

രാമപരത്തു വാര്യരും ക്ഷേപവൃത്തവും

പി. കെ. പരമേശ്വരൻ നായർ ബി. എ.

II

ആകർഷകമായ ഒരു ഇതിവൃത്തം സ്വീകരിച്ചതിലാണ് രാമപരത്തുവാര്യരുടെ വിജയരഹസ്യം അന്തർഭവിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നാണല്ലോ ഈ ലേഖനത്തിന്റെ പ്രഥമഭാഗത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ കേവലം ഇതിവൃത്തസ്വീകരണത്തിലുള്ള രുചിരസ്യംകൊണ്ടുമാത്രം ഒരു കവിയുടെ മാഹാത്മ്യം പൂർണ്ണമാകുന്നില്ല. ഇതിവൃത്തത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തിൽ കവിയെ അത്രമാത്രം അഭിനന്ദിക്കുവാനില്ല. കവിയുടെ സാമർത്ഥ്യം അതിൽ അത്ര വളരെ പ്രദർശിതമാകുന്നില്ല. നേരെ മറിച്ച്, ഗ്രന്ഥത്തിൽ കവി പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന കാവ്യഗുണങ്ങളും കലാവൈഭവ്യവുമാണ് കവിതാവിജയത്തിന്റെ മാനദണ്ഡം. വിശേഷിച്ചു ക്ഷേപലചരിത്രം പോലെ പ്രഖ്യാതവും മറ്റു പല കവികളും കവനവിഷയമാക്കിയിട്ടുള്ളതുമായ ഒരു കൃതിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതിന്റെ കവിതാഗുണങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചുള്ള അന്തർമാഹാത്മ്യം മാത്രമാണു ഗണനീയമായിട്ടുള്ളത്. അതിനാൽ ക്ഷേപവൃത്തം വഞ്ചിപ്പാട്ടിനു മറ്റു മലയാളകൃതികളെ അപേക്ഷിച്ച് ഉള്ള വൈശിഷ്ട്യങ്ങളും, കവി ആഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള അനിതര സാധാരണമായ കവനസാമർത്ഥ്യവും ഇതിനുപരിചിന്തനീയമായിരിക്കുന്നു.

ഗാഢമായ തന്മയത്വവും പ്രകടമായ സാദാവികതയുമാണ് ക്ഷേപവൃത്തത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തിന് അടി

സ്ഥാനഭൂതമായ പ്രധാനകാവ്യഗുണങ്ങൾ. എന്താണ് ഈ തന്മയത്വവും സാദാവികതയും? ഏതൊരു കാവ്യത്തിന്റെയും ജീവൻ തൽകർത്താവിനു കാവ്യവിഷയത്തിലുള്ള ആത്മാർത്ഥതയിലും ഹൃദയലീനതയിലുമാണ് അന്തർഭവിച്ചിരിക്കുന്നത്. കവിയുടെ കാവ്യവിഷയത്തോടു് ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയുടെ ഉപന്യാസവിഷയത്തോടുള്ള ബന്ധം മാത്രമേയുള്ളൂ. എങ്കിൽ ആ കാവ്യത്തിനു യാതൊരു ജീവസ്സുണ്ടാവും ഉണ്ടായിരിക്കില്ല. ഇടയില്ല. ലോകത്തിലേ പ്രശസ്തകാവ്യങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ യാദൃച്ഛികമായി ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതല്ല. നേരെമറിച്ച് അനവധി കാലമായി ഒരു കവിയുടെ ഹൃദയത്തിൽ ഉദിച്ചയന്ന് അദ്ദേഹത്തെ ചിന്താതരളിതനും വികാരപരവശനും ആക്കി വിവിധങ്ങളായ ആശയങ്ങളെ ഉദ്ദിപിപ്പിച്ച് ഒടുവിൽ ആ കവിയുടെ ഹൃദയവുമായി അഭൈതമായ ഒരു ബന്ധം പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിഷയത്തിന്റെ വികാരാന്തർഭവവും ചിന്താമുദ്രിതവുമായ ബാഹ്യസ്വരൂപമാണ് ഉത്തമ കവിത. ഇതിന് ഒരു ഉത്തമ ദൃഷ്ടാന്തമാണ് 'പാരഡയിസ് ലോസ്' എന്ന പ്രശസ്തകൃതി. അനവധി വർഷത്തെ ചിന്തയുടെയും വികാരപരവശ്യത്തിന്റെയും കാവ്യ സ്വപ്നങ്ങളുടെയും ഫലമായിട്ടായിരുന്നു മിൽട്ടൻ അതു രചിച്ചത്. പാരഡയിസ്സിലോസ്സിലെ വിഷയം, ആ കൃതി എഴുതുന്നതിനു വളരെക്കാലം മുൻപുതന്നെ

മിത്തന്റെ ഹൃദയത്തിൽ വികാരാവേശ ജനകമായിത്തീരുന്നതുണ്ടായിരുന്നു. അനവധിവഷത്തേയ്ക്കു മിത്തന്റെ ചിന്താഗതികൾ ആ ഒരൊറ്റ വിഷയത്തിൽ തന്നെ മിക്കവാറും ലീനമായിരുന്നു. ഒടുവിൽ കവിതാവിഷയവും കവിഹൃദയവും തമ്മിൽ ഗാഢമായ ഒരൈക്യം സംജാതമാകുകയും പരിണതകാലത്തിൽ ആ സമ്മിളിതശക്തിയുടെ ബഹിർഗമനം പ്രശസ്തമായ പാരഡയിസ്സുലോസ്സു എന്ന കൃതിയായി പരിണമിക്കുകയുമാണു ചെയ്തത്. ഇതാണു പ്രായേണ എല്ലാ ഉത്തമകൃതികളുടെയും ഉത്പാദനരീതി. മറ്റു മഹാകവികളുടെ കൃതികൾ പരിശോധിച്ചാലും ഈ തത്ത്വം തുടർച്ചയായി ബോധപ്പെടുന്നതാണ്.

മലയാള മഹാകവികളിൽ അഗ്രേസരനായ എഴുത്തച്ഛന്റെ കൃതികൾ തന്നെ നോക്കുക. രാമായണഭാരതാദികളിലേ കഥാവിഷയവും എഴുത്തച്ഛന്റെ ഹൃദയവും തമ്മിൽ എത്ര ഗാഢമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നു എന്ന് ആ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലേ ഏതൊരുഭാഗമാണു തെളിയിക്കുവാൻ? അവയിലേ കഥാനായകന്മാർ എഴുത്തച്ഛൻ ഹൃദയാർപ്പണം ചെയ്തിരുന്ന സാക്ഷാൽ ഈശ്വരാവതാരങ്ങളായിരുന്നു. അവരുടെ കഥാശ്രവണം അദ്ദേഹത്തിനു തുല്യം പ്രാധാന്യമേറിയതായിരുന്നു. മുക്തിസന്ദായകമെന്നും ആനന്ദാത്മകമെന്നും 'ആ ജീവനാന്തം ശ്രവിച്ചാൽ മതിവരാ'ത്തതെന്നും അദ്ദേഹം തന്നെ പലയിടങ്ങളിലും ഉൽഘോഷിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന ഈ കഥകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തെയും ചിന്തയെയും ബാല്യകാലം മുതൽ തന്നെ എത്ര അഗാധമായി സ്पर्ശിച്ചിരുന്നു

വെന്നു ഊർത്തിക്കത്തക്കതാണ്. എത്ര കാലത്തെ ഹൃദയവികാരങ്ങളുടെയും ചിന്തയുടെയും മധുരസ്വാദങ്ങളുടെയും ഫലമായിട്ടായിരിയ്ക്കാം ആ രണ്ടു മഹാകാവ്യങ്ങൾ — രാമായണമഹാഭാരതങ്ങൾ — ആ മഹാകവിയിൽ നിന്നും വിനിർദ്ദിച്ചത്. ഇങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ ലോകത്തിലേ പ്രഖ്യാതങ്ങളായ സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാം തൽകർത്താക്കളുടെ ഹൃദയത്തിന്റെ പ്രിയസന്താനങ്ങളായിരുന്നുവെന്നു കാണാം. കവികൾക്കു പ്രതിപാദ്യവിഷയത്തോടു് ഉണ്ടാകുന്ന ഹൃദയപൂർവ്വമായ മമതാബന്ധത്തിൽ നിന്നത്രെ കവിതയുടെ പ്രചോദനമുണ്ടാകുന്നത്. ഈ മമതാബന്ധത്തെ അഥവാ ഹൃദയനിർഭീനതയെയാണ് തന്മയീഭാവമെന്നു ഇവിടെ വിവക്ഷിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന കാവ്യഗുണം. തന്മയീഭാവത്തിന്റെ ഫലമായി കവിതയിൽ പതിയുന്ന മുദ്രയത്രെ സ്വാഭാവികത്വം. ഇതിനു സത്യം എന്നും പറയാം. കവിഹൃദയം പ്രതിപാദ്യവിഷയത്തിൽ പ്രാപിക്കുന്ന അദ്ഭുതബന്ധം മൂലം കവിയ്ക്കു ഒരുവിഷയത്തിന്റെ കൃത്രിമങ്ങളായ സകല ആവരണങ്ങളെയും അതിക്രമിച്ച് ഏറ്റവും സ്വാഭാവികമായ സത്യാംശം നിരീക്ഷണം ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കുന്നു. ആ വിഷയത്തിൽ നിന്നും വിദൂരഹൃദയന്മാരായിട്ടുള്ളവർക്കു് ഈ സത്യബോധം അഥവാ സ്വാഭാവികത്വഭാവം ദൃഷ്ടാധമാണ്. എന്തെന്നാൽ അവർക്കു് പ്രതിപാദ്യവസ്തുവിന്റെ കേവലം ഉപരിപ്ലവമായ ഒരു വീക്ഷണം മാത്രമേ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഒരു ഉദാഹരണംകൊണ്ടു് ഈ ഭാഗം വിശദമാക്കാമെന്നു വിചാരിയ്ക്കുന്നു. എഴുത്തച്ഛന്റെ ഭാരതത്തിൽ 'നിറന്നപീലികൾ നിരക്കവേ കുത്തി' എന്നിങ്ങനെ

തുടങ്ങുന്ന പാതംസാരമിയുടെ വണ്ണനോക്കുക. എഴുത്തച്ഛനോ അഥവാ അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെയുള്ള ഒരു മഹാഭക്തനോ അല്ലാതെ മററാകാണം അതു പോലെ ഒരു ഭഗവദ്വണ്ണന ചെയ്യുവാൻ കഴിയുക. ഭാവനയിൽ പോലും ദർശിക്കുവാൻ കഴിയാത്ത ഏറ്റവും സൂക്ഷ്മവിവരങ്ങൾപോലും അതിൽ അടങ്ങിയിരിയ്ക്കുന്നു. ഭക്തഗീരോമണിയും തത്ത്വചിന്തകനുമായ ആ മഹാകവി എത്രയോ കാലം ഹൃദയത്തിൽ അഭിനിവേശത്തോടും അത്യുൽകണ്ഠയോടുംകൂടി ആ ദിവ്യവിഗ്രഹത്തെപ്പറ്റി ഭാവനം ചെയ്തിരിയ്ക്കണം. ഏകാഗ്രചിത്തതയോടുകൂടി ധ്യാനിച്ചിരിയ്ക്കണം. ക്രമേണ ആ രൂപത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു തന്മയീഭാവം സംജാതമാകയും ഒടുവിൽ പല പ്രവശ്യവും അദ്ദേഹം ഗാഢസമാധികളിൽ ആ ദിവ്യവിഗ്രഹത്തെ സാക്ഷാൽകാരേണ ദർശിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കണം. ഇങ്ങനെ ആ ദിവ്യരൂപം അതിന്റെ സ്വാഭാവികതയിൽ അഥവാ സത്യാവസ്ഥയിൽ കവി കണ്ടിരുന്നതിനാലാണ് “ഹൃദയം തന്നിലങ്ങിരിക്കും പോലവെ” ഭഗവാനെ വണ്ണിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന് കഴിഞ്ഞത്. നേരേ മറിച്ചു കവിയെ വേണ്ടിമാത്രം അങ്ങനെ ഒരു രൂപവണ്ണന ചെയ്യാമെന്നു വിചാരിച്ച ചാടിപ്പറപ്പടുന്ന കവി എത്ര ഭാവനാസമ്പന്നനായിരുന്നാലും എഴുത്തച്ഛൻ വണ്ണിച്ചതുപോലെ സ്വാഭാവികവും സത്യവുമായ പാതംസാരമിയുടെ രൂപം വണ്ണിക്കുവാൻ സാധ്യമാകുമായിരുന്നില്ല.

മേൽ നിവ്വചിക്കപ്പെട്ട തന്മയത്വവും

സ്വാഭാവികതയുമാണ് ക്ഷേപവൃത്തം വഞ്ചിപ്പാട്ടിന്റെ കവിതാമഹാത്മ്യത്തിന് അടിസ്ഥാനഭൂതമായ രണ്ടു ഗുണങ്ങൾ എന്നാണല്ലോ മേൽ പ്രസ്താവിച്ചത്. തന്മയത്വത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമെന്നു പറയാവുന്ന ഗാഢവും ദീർഘകാലികവുമായ ചിന്തയും തന്മൂലം കവിഹൃദയത്തിനുണ്ടാകുന്ന നിർലീനതയും ക്ഷേപവൃത്തത്തിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം തൽകർത്താവിന് എത്രത്തോളമുണ്ടായിരുന്നെവെന്നുള്ളതിൽ തീവ്രമായ അഭിപ്രായവ്യത്യാസം വരാനിടയുള്ളതാണ്. എന്തെന്നാൽ പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ഐതിഹ്യം തന്നെ അതു പെട്ടെന്നുണ്ടായ രാജ്ഞയനുസരിച്ച് ഒരു നിമിഷകവിതയെന്നപോലെ രചിച്ചുവെന്നാണ്. ആ സ്ഥിതിയ്ക്കു കവിയ്ക്കു അതിൽ എന്തു ചിന്തയാണു ചെലുത്തുവാൻ കഴിയുന്നത്. കവിതാവിഷയത്തിനോടു് അദ്ദേഹത്തിന് എത്ര നിമിഷനേരത്തെ ഹൃദയ ബന്ധമാണ് ഉണ്ടായിരിയ്ക്കാവുന്നത്? എന്നിങ്ങനെയുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ ഉത്ഭവിച്ചേക്കാൻ ഇടയുണ്ടു്. ഐതിഹ്യം വിശ്വാസ്യമാണെങ്കിൽ കവിതാനിർമ്മാണാവസരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന് ചിന്തയ്ക്കു സന്ദർഭമില്ലായിരുന്നെവെന്നു സമ്മതിയ്ക്കാം. എന്നാൽ അതിനു മുൻപു പല അവസരത്തിലും അഥവാ അനവരതം തന്നെ വാദ്യരുടെ മനസ്സിൽ ഈ കവിതാവിഷയം കിടന്നു തിരതല്ലുന്നില്ലായിരുന്നെവെന്നു എങ്ങനെ പറയുവാൻ കഴിയും? സ്വന്തം ദാരിദ്ര്യാനുഭവങ്ങളോടു വളരെ സാമ്യമുള്ള ക്ഷേപന്റെ ജീവിതാനുഭവങ്ങൾ വളരെ നേരത്തെ തന്നെ വാദ്യരുടെ വികരങ്ങളെ വിജ്ഞിപ്പിച്ചിരുന്നിരിക്കണമെന്നുള്ളതിന് യാതൊരു സംശയവുമില്ല.*

* ‘ഏകലുള്ള പരമാത്മം പാട്ടുകൊണ്ടുണ്ടാം’ എന്ന വാക്യർ പറയുന്നതിൽ നിന്ന് ഈ വസ്തുത നിവിവാദമായി സമർത്ഥിക്കാം. Ed.

ശകുന്തളയും മിരന്ദയും

പി. ശേഷാദ്രിഅയ്യർ ബി. എ. എം. എൽ.

മഹാകവികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ കാളിദാസനും ഷേക്സപീയരും ഒരുപോലെ അഗ്രിമസ്ഥാനം വഹിക്കുന്നു എന്നുള്ളതു ലോകവിചിതമാണ്. 'നാടകാന്തം കവിത്വം' എന്നത് ഇവരെ സംബന്ധിച്ച് അനപത്ഥമാണ്. ഇരുവരും ഭിന്നസംസ്കാരത്തോടുകൂടി ജീവിച്ചവരാണെങ്കിലും പ്രതിഭാസമ്പന്നത്വം ഇവർക്ക് ഒരുപോലെ സ്വായത്തമായിരുന്നു. പാത്രസൃഷ്ടിയിൽ പലയിടത്തും സാദൃശ്യം കാണുന്നുണ്ട്. ട്രൈസ്തീലേ മിരന്ദയും അഭിജ്ഞാന ശകുന്തളത്തിലേ ശകുന്തളയും ഇതിനുദാഹരണമാണ്. രണ്ടുപേരും ഋഷികന്യകകൾ. പിതാക്കളായ പ്രാസുരോയും

വിശ്വപാമിത്രനും രാജാക്കന്മാർ. അമാനുഷമായ സാഹായ്യം ഇരുവർക്കും ഉണ്ട്. മിരന്ദ ഏറിയലിനാലും ശകുന്തള അപ്സരസ്സിനാലും രക്ഷിക്കപ്പെട്ടവരാണ്. രണ്ടുപേരെയും ഋഷികളാണു വളർത്തിയത്. സൗരഭ്യംകൊണ്ട് വനലതകളായ ഇവർ ഉദ്യാനലതകളെ പരാജിതരാക്കി. അവരോധസുന്ദരികളെ ലജ്ജിപ്പിക്കുന്ന ശകുന്തളയുടെ ലാവണ്യം കണ്ടു ഭൂഷ്യന്തൻ ഇങ്ങനെ വിചാരിക്കുന്നു.

“ശുദ്ധാന്തദർശ്യഭമിദം വപുരാശ്രമ
വാസിനോ യദി ജനസ്യ
ഭൂതീകൃതാഃ ചലതുന്നൈരുദ്യാനലതാ
വനലതാഭിഃ”

വിശേഷിച്ചും ‘ഇല്ല ഭാരിദ്യാത്തിയോളം വലുതായിട്ടൊരാത്തിയും’ എന്നിങ്ങനെ ഹൃദയസ്തംഭിതയായ രീതിയിൽ കചേലപത്തിയെക്കൊണ്ടു പറയിക്കുന്ന ഈ അഭിനവകചേലൻ, തന്നെ ഭാരിദ്യഗുണത്തിൽ നിന്നും രക്ഷിയ്ക്കുവാൻ ഒരു ദാരുകാധിപനെ വല്ലയിടത്തും ലഭിയ്ക്കണമെന്നു നിത്യവും പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നില്ലെന്ന് എങ്ങനെ വിചാരിക്കാം. ഇങ്ങനെ കചേലവൃത്തം കഥയും ആത്മകഥയും തമ്മിൽ അപൂർണ്ണമായിട്ടെങ്കിലുമുള്ള സാദൃശ്യം വായുരുടെ ഹൃദയത്തെ കചേലകഥയോടുകൂടതൽ ഗാഢമായ വിധം ബന്ധിച്ചിരുന്നിരിയ്ക്കാൻ വളരെ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഒടുവിൽ കചേലനോടു സ്വാന്തര്യമുണ്ടാകുകയും കൊണ്ടു തന്നെ ആതൈക്യം പ്രാപിച്ചിരുന്ന അദ്ദേഹം

മാതാപിതൃവർമ്മഹാരാജാവിന്റെ ഭഗ്നത്തിൽ തന്റെ ചിരപ്രാർത്ഥിതനായ ‘ശ്രീകൃഷ്ണൻ’ സമാഗതനായിരിയ്ക്കുന്നുവെന്നു വിചാരിയ്ക്കുകയും കവികൾക്കു സ്വതഃസിദ്ധമായ മനോധർമ്മവിലാസംമൂലം അതിനെ കവിതാവിഷയമായി പ്രയോഗിക്കുകയും ചെയ്തതായി വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ കചേലവൃത്തം വഞ്ചിപ്പാട്ടിൽ സർവ്വത്ര ദൃശ്യമായിരിക്കുന്ന തന്മയതപത്തിനും തജ്ജന്യമായ സ്വാഭാവികതയ്ക്കും അടിസ്ഥാനമായി കവിയ്ക്കുകവിതാവിഷയത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട ഗാഢവും ദീർഘകാലികവുമായ ചിന്തയും ഹൃദയ നിർഭീനതയും വാര്യർക്കു നല്ലതുപോലെയുണ്ടായിരുന്നുവെന്നുള്ള അഭിപ്രായം സാധുവും സ്ഥാനസ്ഥിതവും ആണെന്നു തന്നെ വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഫർഡിനൻഡ് മിരന്ദായെ കണ്ടപ്പോഴും ഇപ്രകാരംതന്നെയാണ് വർണ്ണിക്കുന്നത്.

"Full many a lady
I have eyed with last regard and
many a time
The harmony of their tongues hath
into bondage
Brought my too diligent ear for
several virtues
Have I like several women—but
you so you
So perfect and so peerless, are
created of every
Creatures best"

രണ്ടുപേരും അരണ്യമദ്ധ്യത്തിൽ വളർന്നവനവരാണ്.

ലോകവസതികളിൽ പാലിക്കപ്പെടാത്ത ഈ നായികമാർ എത്രത്തോളം പരിശുദ്ധാത്മാക്കളാണെന്നു പരിശോധിക്കാം. ശകുന്തള വല്ലഭം ഉടുത്തുകൊണ്ടു ചെറുകുടങ്ങളിൽ വെള്ളംകോരി ആലവാലങ്ങളിൽ ജലസേചനം ചെയ്തും മറ്റും സമയം കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നു. ജലകണ്ധരനായ നവമല്ലികപോലെ ആ തരുണീരത്നം ശുഭ്രയും നിഷ്കളങ്കയും പ്രഹുല്ലയും ഭിഗന്തവ്യാപിയായ സൗന്ദര്യത്തോടു കൂടിയവളുമാണ്. അവൾക്കു നവമല്ലികയിൽ ഭഗിനീസ്നേഹം സഹകാരനിൽ ഭ്രാതൃസ്നേഹം, മാതൃഹീനമായ ഹരിണശിശുവിൽ പുത്രവാത്സല്യം കൂടേപ്പിറപ്പാണ്. ഭർത്തൃഹൃത്തിലേക്കു പോകുന്നവഴിക്ക് ഇവയോടു യാത്രപറയുന്നതോളത് ശകുന്തള അശ്രുമുഖിയും കാതരയും പരവശയുമായിത്തീരുന്നു. ശകുന്തള അവരുമായി സംഭാഷണം ചെയ്തും ചില വൃക്ഷങ്ങളെ ആദരിച്ചും മല്ലികാസഹകാരങ്ങളെ പരി

ണയക്കിയുകൊണ്ടു ദമ്പതിമാരാക്കിയും ആനന്ദിക്കുന്നു. ശകുന്തള സരളയാണെങ്കിലും അശിക്ഷിതയല്ല. അവളുടെ ശിക്ഷണത്തിന്റെ ചിഹ്നമാണു ലജ്ജാഭാവം. അവളുടെ പ്രകൃതത്തിൽ ലജ്ജവളരെ പ്രബലമാണ്. സംഭാഷണസമയത്ത് അവൾ ഭുഷ്യന്തന്റെ മുഖിൽ ലജ്ജാനുമുഖിയായി കാണപ്പെടുന്നു. ഏദംഗതമായ പ്രണയത്തെ സഖികളോടു പറയാൻപോലും ശകുന്തളയെ ലജ്ജസമ്മതിക്കുന്നില്ല.

മിരന്ദയുടെ സ്ഥിതി ഭിന്നമാണ്. മിരന്ദ സരളയാണ്. ലജ്ജ എന്നത് അവൾ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. അറുക്കുന്നതും കാലിബനെയുമല്ലാതെ മറ്റെന്തെങ്കിലും പുരുഷനെ അവൾ കണ്ടിട്ടില്ല. ആദ്യമായി ഫർഡിനൻഡിനെ കാണുമ്പോൾ മിരന്ദയ്ക്ക് ആ രൂപം എന്താണെന്നുതന്നെ മനസ്സിലാകുന്നില്ല.

"Lord! How it looks about
Believe me Sir it carries a brave form
but it is a spirit"

സമുദായദത്തമായ സകലസംസ്കാരവും ശകുന്തളയ്ക്കുണ്ട്. മിരന്ദയ്ക്ക് അത് അല്പം പോലും ഇല്ല. ഒരു ചിത്രത്തെ പ്രശംസിക്കുന്നതുപോലെയാണ് അവളുടെ വാക്കുകൾ.

"I might call him
A thing divine for nothing natural
I ever saw so noble"—

സംസ്കാരരഹിതനായ മിരന്ദ തന്റെ പ്രണയലക്ഷണം വാക്കുകൾമുഖേന അറിയിക്കുന്നു. ശകുന്തള ഭുഷ്യന്തനെ കാണുമ്പോൾ പ്രണയാസക്തയാകുന്നു. എങ്കിലും അവളുടെ സഖികൾ നിബന്ധിച്ചു ചോദിക്കുന്ന ഘട്ടംവരെ തന്റെ ആത്മ

വികാരത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു വാക്കുപോലും പറയുന്നില്ല. കേവലം വ്യാഗ്ര രീതി അ വലംബിച്ചാണ് തന്റെ യഥാർത്ഥസ്ഥിതി വെളിപ്പെടുത്തുന്നത്.

“സ്തിശ്ലം വീക്ഷിതമന്യുരോപി നയനേ യത് പ്രേരയന്ത്യാ തയാ യാതം യച്ച നിതംബയോർ ഗുരുതയാ മന്ദം വിലാസാദിവ മാഗാഹുതുപരജായാ യദപി തത് സാസ്യമുക്താ സഖീ, സഖം തത് കില മത് പരായണമഹോ കാമീ സ്വതാം പശ്യതി”.

ശകുന്തള ഭുഷ്യന്തന്റെ അടുത്തുനിന്നും പോകുമ്പോൾ വല്ലഭം ഉടക്കിയ ഭാവം കാണിച്ചും കാലിൽ കശാങ്കശം തറച്ച പോലെയും അഭിനയിച്ചും വീണ്ടും അല്പ നേരം അവിടെ നിൽക്കുന്നു. മിരന്ദായ്ക്ക് ഈ കൗശലമൊന്നുമറിഞ്ഞുകൂടാ. പ്രഥമദർശനത്തിൽതന്നെ തീരെ സങ്കോചം കൂടാതെ പിതാവിന്റെ അടുത്തുചെന്ന് സ്വപ്രണയത്തെ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

This.....

Is the third man I e'er saw, the first That e'er I sighed for”

ഹർഡിനിൻഡിനെ പീഡിപ്പിക്കുവാൻ തുടങ്ങുന്ന പിതാവിനോടും അദ്ദേഹം അവളുടെ പ്രേമഭാജനമെന്നു പറഞ്ഞു ദയയ്ക്ക് അപേക്ഷിക്കുന്നു.

ശകുന്തളയുടെ പ്രഥമപ്രണയഭാഷണം ഒരുതരത്തിൽ ഒളിച്ചുകളിയാണ്. “സഖീ! രാജാവിനെ എന്തിനാണ് വെറുതേ താമസിപ്പിക്കുന്നത്.....” “എന്നാൽ ഞാൻ പോകുകയാണ്”. എന്നൊക്കെയാണ് ഉച്ചരിക്കുന്നത്—ലജ്ജാപ്രകടനങ്ങളാണ് എല്ലായിടത്തും കാണുന്നത്.

മിരന്ദായ്ക്ക് ലജ്ജ അശേഷമില്ല. അവൾ കേവലം വന്നതിലേ പക്ഷി; പ്രഭാതത്തിൽ ഗാനം ചെയ്തുകൊണ്ടെഴുന്നേൽക്കാൻ അവൾക്കു ലജ്ജയില്ല. അവൾ വൃക്ഷത്തിലേ പഷ്പമാത്രം; സന്ധ്യാസമീരണൻ വീശുമ്പോൾ മുഖത്തു രോമാഞ്ചമണിയുന്നത് അവൾക്കു ലജ്ജാകരമല്ല.

“By my modesty the jewel in my dower..... I would not wish Any companion in the world but you; Nor can imagination from a shade Besides yourself to like of —”

നിഷ്ഠുരമായ പ്രേമം ഒഴുകുന്ന അവളുടെ വാക്കുകൾ ഇപ്രകാരമാണ്.

“Hence bastful cunning

And prompt me, plain and holy

innocence

I am your wife, if you will marry me.

.....If not, I die your maid—; to be

your fellow

You may deny me, but I will be

your servant

Whether you will or no.”

ഏതാദൃശമായ സംഭാഷണരീതി ശകുന്തളത്തിൽ എങ്ങനെയെന്നു നോക്കാം.

“പരരവ! മയ്യാദ ലംഘിക്കരുതേ. ഞാൻ കാമപരവശയായിരിക്കണമെങ്കിലും തോന്നിയതുപോലെ നടക്കാവുന്നവളല്ല.” പിന്നീട് “ഇനിയും തോഴിമാരോടു ചോദിച്ചുകൊണ്ടുവരാം” എന്നാണ് ശകുന്തളപറയുന്നത്.

ഭുഷ്യന്തനാകട്ടെ:—

“അപരിക്ഷതകോമളസ്യ യാവൽ കസുമസ്യേവ നവസ്യ ഷട്പദേന അധരസ്യ പിപാസതാ മയാ തേ സദയം സന്ദരി! ഗൃഹ്യതേ രസോഽസ്യ” എന്നുപറഞ്ഞു തല്ലാലം സമാധാനപ്പെടുന്നു

എങ്ങനെ?

നാലാകൽ കൃഷ്ണപിള്ള

“എങ്ങനെ, നിൻമണിയറതന്നിലേ
പൊൻപ്രദീപികാനാളം പൊലിഞ്ഞുപോയ”?

“മംഗളമാം വെളിച്ചം, കസ്യതിയാം
മന്ദവാതം കവരുമെന്നോത്തു ഞാൻ,
പൂവണിസ്സാരിയാലെ മറയ്ക്കുവാൻ
പോകവേ, യതുകെട്ടു, ക്ഷമിക്കണേ”!

“എന്തുമൂലമിസ്സുരരും ചിന്തിടും
കാന്തിമത്താം സുമങ്ങു വാടീടുവാൻ”?

“പ്രേമവീചികളെന്നുടയുൾക്കള-
സീമകളെ വിപുലീകരിയ്ക്കവേ,
തുമണിമാറണച്ചു പൽകീടവേ
കോമളമാമിപ്പക്കൾ വിളറിപ്പോയ”

“പിച്ചുവെച്ചു കളിച്ചുനടക്കുമീ-
കൊച്ചുരുവിയുണങ്ങിയതെങ്ങനെ?”

“സ്വാതന്ത്ര്യചിന്തയാലുദ്യുക്തയായി ഞാൻ
അത്ഥമില്ലാത്ത കേളികൾ ചെയ്യുവാൻ,
മൽപ്രഭോ! ഞാൻ ചിറകെട്ടി, എന്നുടെ
ദുഷ്ടമാണതു, മങ്ങു, പൊറുക്കണേ !!”

“വീണതൻ മൂടുതന്ത്രികളെങ്ങനെ,
പ്രാണനാഥേ ! തകന്നെന്നുചൊല്ലുക”

“ഞാനതിൽ ചില രാഗങ്ങൾ മീട്ടുവാൻ
മാനസത്തിൻ വിളക്കേ ! തുനിയവേ,
ലോലമാകമാ വീണതൻ പൊന്നി-
ന്തലുകൾ, ഹാ! തകന്നു, ക്ഷമിക്കണേ !!”

ഇങ്ങനെ ഏതാനും ചിലവാക്കുകൾ
മാത്രമാണ് അവരുടെ പ്രണയസംഭാ-
ഷണം.

പരസ്യസംസ്കാരത്തിന്റെ ആദർശ-
വീചികൾ വഹിക്കുന്ന ശകുന്തളയുടെ
ചിത്രം മേൽപ്പറയണം. ചില പ്രത്യേക
തൂണുകളാൽ മിരങ്ങായിൽ നിന്നും വിഭി-

ന്നമാണെങ്കിലും രണ്ടു പാത്രങ്ങൾക്കും
സാരമായ സാമ്യം കാണുന്നതുകൊണ്ട്
തത്കർത്താക്കളായ മഹാകവികളുടെ ഭാവ-
നാശക്തി ദേശകാലാദിഭേദങ്ങളെ അതി-
ലംഘിച്ച് അഭിന്നഭാസ്യരമായിശോഭി-
ക്കുന്നു എന്ന് തെളിയുന്നു.

നിമ്നഗ

[വിചാൻ ടി. സി. യോഹന്നാൻ, നല്ലിലാ]

എങ്ങോട്ടു ചീറിപ്പാഞ്ഞു പോകുന്നു നിലകൊള്ളാ-
തിങ്ങനെ നിരക്രമം നിമ്നഗേ മനോഹരേ.
ഉദ്ഗതി വാഞ്ചരിക്കുന്നു സർവ്വം ജഗത്തിങ്കൽ -
തദ്ഗതിമാത്രം ചിത്രം നിത്യവും കീഴോട്ടല്ലോ.
ഉന്നതൻ തവതാതൻ പർവതഗാത്രൻ മഹാൻ
മന്നിടം ധരിയ്ക്കുവാനുംബരം മട്ടിക്കുവോൻ.
മാതാവോ വലാഹകത്തെയുലാൾ സൽസപാതന്ത്ര്യ-
ശ്രീതാവും നഭോയാനം നിവിഷ്ണും നയിക്കുവോൾ.
എങ്കിലെന്തധോമാഗ്നീതപ്തരേ തരംഗിണീ
നിങ്കൽ ഞാൻ കാണുന്നീല തെല്ലമഗ്നോൽകരം.
കാണിയുമുൽകണ്ഠ കൂടാതെ നിരന്തരം
താണിടം നോക്കിത്തന്നെ നിസ്രൂപം പായുന്നു നീ.
അഭ്യമമേതോ മഹാകർത്തവ്യമുണ്ടെന്നു താൻ
നിൻപോഷകങ്ങളാൽ തോന്നാമെന്നാലുമൊരിക്കലും
സപാതന്ത്ര്യ തുഷ്ണതെല്ലം തേടാത്ത നിന്നാശയം
ഭീതിഭം മലീമസം കേവലം തമോമയം.
തെല്ലവിശ്രാന്തിപോലുമില്ലാതെയെല്ലായ് പോഴും
വല്ലാതെ വെമ്പിപ്പാഞ്ഞുപോവതെങ്ങേവം വിധം.
വെൺനരനിരചിന്നിപ്പഞ്ചിരിച്ചരയ്ക്കു യ-
യുൺമയിലലച്ചാത്താൽ നിമ്നഗ പ്രത്യുത്തരം
സന്തതം മുന്നോട്ടല്ലീ മൽഗതിമർത്യാ നീയെ -
ന്തന്ധനെപ്പോലന്യഥാ പാഴ്ച്ചിന്ത പുലർത്തു?
നിസ്തലാനന്ദധാമം നിമ്നഗം നിത്യം കാമ്യം
വിസ്തൃതപാരാവാരവക്ഷസ്സേ മമലക്ഷ്യം.
അങ്ങുചെന്നെത്താതെ ഞാൻ വിശ്രമം കൊതിച്ചെങ്ങും
തങ്ങുകില്ലപ്പംപോലും താന്നയുമാകില്ല ഞാൻ.
സപാതന്ത്ര്യപുരപ്പിന്നെപ്പാർത്തു താൻ പോകുന്നൊരൻ
ചേതസ്സോ നിരാതകം പാവനം സുശോഭനം
പോകുന്നു പോകുന്നു ഞാൻ ചിത്സുഖസുധാകരം
പുകവാൻ സൽസപാതന്ത്ര്യം പൂണവാൻ യഥാകാലം.

കോട്ടയത്തു തമ്പുരാൻ കഥകളിയും

എൻ. ടിവാകരക്കുറുപ്പ്, കൈതക്കോട്.

അഭിനയകലകൾക്കു കാലദേശാവസ്ഥ കളുടെ മാറ്റത്തോടുകൂടി വിവിധരീതിയിലുള്ള വ്യതിചലനങ്ങൾ സിദ്ധമായിട്ടുണ്ട്. കേരളീയ ഭാവിധപ്രകൃതിയ്ക്കനുസരണമായ അഭിനയകലാലക്ഷ്യം, ആശ്വ സംസ്കാരത്തിന്റെ മതശാസനയും സാഹിത്യസഹായവും ഏറ്റവും പരിപൂർണ്ണമായി അനുഭവിക്കുന്നതെന്നു കഥകളി എന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

അഭിനയകലകളിൽ ഒരു മുഖ്യസ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്ന കഥകളിയുടെ ആഗമത്തെപ്പറ്റി ആരായുന്നതു സമുചിതം തന്നെയെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ആധുനിക കഥകളി പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാവും സഹൃദയാഗ്രേസരനും ഭാഷാഭിമാനിയുമായ കൊട്ടാരക്കര തമ്പുരാൻ 'രാമനാട്ടം' നിർമ്മിച്ചതു, കോഴിക്കോടു സാമൂതിരി 'കൃഷ്ണനാട്ടം' അയച്ചുകൊടുക്കാത്തതുകൊണ്ടുള്ള വാശിയാലാണെന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു. ഇതിൽ നിന്നും, രാമനാട്ടം കൃഷ്ണനാട്ടത്തിനുശേഷം ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതാണെന്നു ബോദ്ധ്യമാകുന്നുണ്ട്. വിദ്വത് കേസരിയായ 'മാനവേദൻ തമ്പുരാൻ' കൃഷ്ണനാട്ടം ഉണ്ടാക്കിയതു കലിഭിന്നം 1736612-നു ശരിയായ കൊ:വ: 829-മാണു് ധനുമാസത്തിലാണെന്നു്.

“സ്തായദ് ഭക്തിഭരണേ നന്നമനസാ ശ്രീമാനവേദാഭിധ-
ക്ഷോണീന്ദ്രേണ കൃതാ നിരാകൃതകലിർ-
ഗ്രാഹ്യസ്തുതിർഗാഥകൈഃ

ലക്ഷ്മീവല്ലഭ 'കൃഷ്ണഗീതി' രിതി വി-
ഖ്യാതാ തവാനുഗ്രഹാ-
ഭേഷാ പുഷ്പരലോചനേഹ-ഭജതാം
പുഷ്പാതു മോക്ഷശ്രീയം”.

എന്ന കൃഷ്ണനാട്ടത്തിലെ ശ്ലോകത്തിലുള്ള 'ഗ്രാഹ്യസ്തുതിർഗാഥകൈഃ' എന്ന കലി സംഖ്യാദ്വാരകപാദത്തിൽ നിന്നും വ്യക്തമാക്കാം.

രാമനാട്ടകത്താവായ കൊട്ടാരക്കര തമ്പുരാൻ വഞ്ചിഭൂ ഭരിച്ചിരുന്ന ഒരു വീര കേരളവർമ്മ രാജാവിന്റെ മരുമകനും ഉദ്യോഗസ്ഥികളുടെ സമകാലികനും പ്രസിദ്ധനുമായ ശങ്കരകവിയുടെ ശിഷ്യനുമാണെന്നു്,

“പ്രാപ്താനന്തഘനശ്രീയഃ പ്രിയതമ
ശ്രീരോഹിണീജനനോ
വഞ്ചിക്ഷ്യാവരവീരകേരള വിഭോ രാജാജ്ഞഃ
സ്വസ്തസ്മനുനാ
ശിഷ്യേണ പ്രവണേന ശങ്കരകവേ
രാമായണം വണ്ണതേ
കാരണ്യേന കഥാഗുണേന കവയഃ
കവുന്തു തൽ കണ്ഠയോഃ”.

എന്ന രാമനാട്ടത്തിലെ ശ്ലോകം തെളിയിക്കുന്നു. വേണാടു ഭരിച്ചിരുന്ന ഭക്തശിരോമണിയായ ഉണ്ണിക്കേരളവർമ്മയുടെ കാലത്തായിരുന്നു കൊട്ടാരക്കര തമ്പുരാൻ ജീവിച്ചിരുന്നതു് എന്നു തമ്പുരാന്റെ രാമനാട്ടത്തിലുള്ള “വഞ്ചിവീരകേരള ഹൃദയംബുജനിവാസലോല പദാംബുരുഹം”

എന്ന ശ്രീരാമസ്തുതിയിൽ നിന്നും ഉദ്ധരിക്കാം. കൊട്ടാരക്കര തമ്പുരാൻ രാമനാട്ടം നിമിിച്ചതു ക്രി: വ: 1662-ന് ശരിയായ കൊ: വ: 837-നു ശേഷമാകുന്നു എന്നാണ് മഹാകവി ഉള്ളൂരിന്റെ അഭിപ്രായം. അതു സമഞ്ജസം തന്നെയെന്നു കൃഷ്ണനാട്ടത്തിന്റെ കാലനിർണ്ണയം വച്ചുനോക്കിയാൽ ബോദ്ധ്യമാകും. കൃഷ്ണനാട്ടത്തിന്റെയും മറ്റും പ്രകൃതികളെ രൂപവൽക്കരിച്ച് ഉത്തരോത്തരം ആകർഷകമാക്കി, നവീനരീതിയിൽ കഥകളി പ്രസ്ഥാനത്തെ സൃഷ്ടിച്ച പരിപോഷിപ്പിച്ചു നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള കൊട്ടാരക്കര തമ്പുരാന്റെ ശ്രമം ഏറ്റവും ഫലവത്തായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതായാൽ, ചാക്യാർകൂത്തിന്റെ ശാഖാലതയായിപ്പിരിഞ്ഞ അഷ്ടപദിയാട്ടത്തിൽ നിന്ന് ആദ്യം പൊടിച്ച് കൃഷ്ണനാട്ടവല്ലരിയേക്കാൾ പിൽക്കാലത്തു അതേ മൊട്ടിൽ നിന്നും പ്രപഞ്ചതയോടും സൗകര്യത്തോടും കൂടി പൊട്ടിത്തഴച്ചുവന്ന രാമനാട്ടവല്ലിക്ക് ഭാഷാസംയോഗം നിമിത്തം ആമോദപ്രസവങ്ങളായ പലതരം ആട്ടക്കഥാ പ്രസുനങ്ങൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുവാനുള്ള സൗകര്യം സിദ്ധിച്ചു.

ആട്ടക്കഥകളുടെ ഉൽപത്തി സംസ്കൃതനാടകങ്ങളിൽ നിന്നാണ് എന്നൊരു സംശയംകൂടി ഉണ്ട്. എന്നാൽ നാടകങ്ങളിൽ അനുപേക്ഷണീയമായി നിയമിതമായിട്ടുള്ള അങ്കനിയമമോ, രസ നിയമമോ, സന്ധ്യാദി നിയമങ്ങളോ, കാണുന്നില്ലാത്തതുകൊണ്ട് ഇത് സംശയം അതീവ വത്താണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എന്നുവേണ്ട നാടകങ്ങളിൽ വധാദികളായ ഏതേ

തംഗങ്ങളെ ആലംകാരികന്മാർ നിഷേധിച്ചും കവികൾ കാണിക്കാതേയും ഇരിക്കുന്നുവോ ആ വകകളെല്ലാം കഥകളിയിൽ സുലഭവും പ്രധാനവുമാണ്.

കൊട്ടാരക്കര തമ്പുരാൻ ശേഷം അനേകം മഹാമാർ പുരാണങ്ങളെ കാലോചിതവും സമുചിതവുമായ മാറ്റങ്ങളോടുകൂടി കഥകളിരൂപത്തിൽ രചിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നുള്ളതിനു ആധുനിക കഥകളിപ്രസ്ഥാനം ഉത്തമസാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നുണ്ട്. അവരിൽ പ്രാഥമികനും അദ്ധ്യക്ഷനുമായ കോട്ടയത്തു് കേരളവർമ്മ തമ്പുരാൻ.

കോട്ടയം രാജകുടുംബത്തിൽ പ്രായപൂർത്തിയുള്ള കുമാരന്മാർ ഇല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ട് കേരളവർമ്മയുടെ മാതാവു രാജ്യഭാരം ചെയ്തുവന്നു. കോഴിക്കോട്ടു സാമൂതിരിയും കോട്ടയത്തു രാജകുടുംബവുമായി പണ്ടേതന്നെ മൈത്രിയിലായിരുന്നതുമൂലം കോഴിക്കോട്ടു രാജ്യം കോട്ടയം രാജാക്കന്മാർ സന്ദർശിക്കു പതിവായിരുന്നു. ഈ മാമൂലിനു ഭേദം വരുത്താതിരിക്കാൻ മഹാരാജ്ഞി കേരളവർമ്മയെ കോഴിക്കോട്ടേയ്ക്കു അയയ്ക്കാൻ തീർച്ചയാക്കി. ബാല്യത്തിൽ തന്നെ ബുദ്ധിമതിയും അലസനുമായ കേരളവർമ്മയുടെ ബുദ്ധിമതിയായ മാതാവ് വിദാൽകേസരിയായ സാമൂതിരിയുമായി കശലപ്രശ്നത്തിനു മകനുള്ള അപ്രാപ്തി മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. ഒന്നു രണ്ടുവാക്കിൽ സംഭാഷണം പൂർത്തിയാക്കുവാൻ വേണ്ടി തുരുമുഖാന്തരം “മയാകിം കർത്തവ്യം” എന്ന വാക്യം കുമാരനെ പറഞ്ഞു പഠിപ്പിച്ചു. രാജകുമാരൻ ആ വാക്യം ഭംഗിയായി ഉച്ചരിക്കും എന്നു ബോദ്ധ്യംവന്ന രാജ്ഞി ചതുരംഗപ്പടയോടുകൂടി കോഴിക്കോട്ടേയ്ക്കു

സ്വപുത്രനെ യാത്രയാക്കി. വഴിമദ്ധ്യേ വാക്യോച്ചാരണത്തിൽ മാത്രമായിരുന്നു കമാരന്റെ ശ്രദ്ധ. എന്നാൽ സാമൂതിരി യുമായുള്ള സംഭാഷണത്തിൽ “മയാ കിം കർത്തവ്യം” എന്നുള്ളതിന് “മയകിം കർത്തവ്യം” എന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ സാമൂതിരി മറുപടിയായി ഹാസ്യരൂപത്തിൽ “ഭീഷ്മോച്ചാരണം കർത്തവ്യം” എന്നു ആക്ഷേപിച്ചത് രാജാവിന്നറിഞ്ഞു പുത്രനെ കമാരധാരയിൽ തള്ളുന്നതിനു ആജ്ഞ നൽകി. കമാരധാരയിൽനിന്നും മൃത്യുഭവിഷ്യാതെ രക്ഷപ്പെട്ട കമാരന് തീർത്ഥമാഹാത്മ്യത്താൽ വിശേഷജ്ഞാനം ഉദിക്കുകയും വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ ആശജനിക്കുകയും ചെയ്തു. തൽസമയം അദ്ദേഹത്തിന്റെ തിരുനാവിൽ നിന്നും വിനിശ്ചയിച്ച അടിയിൽ കാണുന്ന പദ്യം സരസ്വതയായി കൈരളീസാഹിത്യമലർവാടിയിലെ വാടാമലരായി നിത്യവും പരിശോഭിക്കുന്നു.

“ഉദയഗിരി ചുവന്നു; ഭാനുബിംബം വിളി
[ജീ] നളിനി മുകുളജാലൈർമന്ദഹാസം തുടങ്ങി
പനിമതി മറവായി ശംഖനാദം മുഴങ്ങി”
ഉണരുക കണികാണാൻ അംബരേചൈ
[ബരേശ!]

ഈ ഐതീഹ്യം വാസ്തവമോ അവാസ്തവമോ ആയിക്കൊള്ളട്ടെ; എന്നായാലും അദ്ദേഹം മഹാവിദ്വാനും ദേവീഭക്തനുമായിരുന്നു എന്നു വ്യക്തമാണ്.

“കോട്ടംവിട്ടൊരു കോട്ടയം കൃതികൾ” കിമ്മീരവധം, കാലകേയവധം, വടക്കൻ കല്യാണസൗഗന്ധികം, വടക്കൻ ബകവധം എന്നീനാലെണ്ണമാണല്ലോ. ഈ കൃതികളിലുള്ള

“മാതംഗാനനമബ്ജവാസരമണീം
ഗോവിന്ദമാദ്യം ഗുരും
വ്യാസം പാണിനിഗർഗ്ഗനാരദകണാ-
ഭാദ്യാൻ മുനീന്ദ്രാൻ ബുധാൻ
ഭക്താം ചാപി മുദംഗശൈലനിലയാം
ശ്രീപോക്ഖലീമിഷ്ടദാം
ഭക്ത്യാ നിത്യമുപാസ്മഹേ സപദി നഃ
കച്ഛന്തമീ മംഗളം”

“അസ്തി സ്വഹസ്താർജിതവീര്യധാത്മാ
ശാസ്താ ഹരിശ്ചന്ദ്ര കലോദ്ഭവാനാം
പൃഥ്വീപതീനാം പുരളീതി നാത്ഥാ
പരീ പുരാരാതിനിഷേവകാണാം.”

“ശ്രീമാനൻഘനൂണശാലിതയാ നൃപാ
[ണാം] ഭൂഷായിതോ നിജകരാത്തസമസ്തതേജാഃ
കാമപ്രദാനജിതകല്പമഹീരുഹസ്ത
ചിന്താമണിർജയതി കേരളവർമ്മനാമ”

എന്നുള്ള വന്ദനശ്ലോകങ്ങളിൽ നിന്നും കവി കേരളവർമ്മരാജാവിന്റെ അനുജനാണെന്നും, കവിയുടെ ഇഷ്ടദേവത മുദംഗശൈലനിവാസിനിയായ ശ്രീപോക്ഖലീദേവതിയാണെന്നും, താൻ ഹരിശ്ചന്ദ്രപ്പെരുമാളുടെ വശജാതനാണെന്നും, ആദ്യത്തെ ആചാര്യൻ ഗോവിന്ദാദിയേയനാണെന്നും രാജധാനി പ്രശസ്തമായ പുരളീയാണെന്നും സ്പഷ്ടമാണ്. വാത്മീകി രാമായണപരിഭാഷയായ കേരളവർമ്മരാമായണത്തിൽ കവി തന്റെ തലസ്ഥാനമായ പുരളീപുരിയെപ്പറ്റിയും പറയുന്നു.

“പുരളീജനപദഖരളീഭവി കളി-
ച്ചരുളീടിന ശിവൻ കരളിലിരുണെന്റെ”
സുപ്രസിദ്ധനായ ഈ കേരളവർമ്മരാജാവല്ലാതെ കോലസ്വരൂപരാജവംശത്തിൽ വോറെരു കേരളവർമ്മയേയും ഭാഷാകവിയായി ഇതുവരെ കേട്ടിട്ടില്ലാത്തസ്ഥി

തിഷ്ഠ, ഈ കേരളവർമ്മയെതന്നെയാണ് കോട്ടയത്തുതമ്പുരാൻ സ്തുതിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്ന് ഉറപ്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

കോട്ടയത്തു തമ്പുരാക്കന്മാർക്ക് 'പുരളീ ശാർവാർ' എന്നൊരു പരമ്പരയായും കൂടി കാണുന്നുണ്ട്. കോലത്തുനാട്ടിൽ പുരളിയെന്നൊരു മലയുണ്ടെന്നും അവിടെ ഒരു കോട്ടയും ഒരു ക്ഷേത്രവും ഉണ്ടെന്നും ഭാഷാചരിത്രകാരനായ മി: ഗോവിന്ദപ്പിള്ള അവർകൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടുകാണുന്നു. ഈ കാരണങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി നോക്കുന്നപക്ഷം കോട്ടയം തമ്പുരാന്റെ ജ്യേഷ്ഠനെന്ന് പറയപ്പെടുന്ന കേരളവർമ്മരായണ കുത്താവായ വീര കേരളവർമ്മ കൊ: വ: 858-ാമാണ്ടു മുകിലാ ക്രമണത്തിൽ നിന്നും തിരുവിതാംകൂറിനെ രക്ഷിച്ച യുദ്ധവിദഗ്ദ്ധനാണെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്താം. തന്മൂലം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി സഹോദരനും ആട്ടക്കഥാ കുത്താവുമായ കോട്ടയത്തു കേരളവർമ്മ തമ്പുരാന്റെ ജീവിതകാലം 840-നും, 900-നും മദ്ധ്യേയാണെന്ന് ഉറപ്പിക്കുന്നതിൽ തെറ്റില്ല.

കൂടാതെ മേൽക്കാണിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്ലോകത്തിലെ ഹരിശ്ചന്ദ്രപ്പെരുമാളാണത്രേ കേരളത്തിൽ ആദ്യമായി 'കൗമാരിലമത്ത്' നടപ്പാക്കിയത്. കോട്ടയം രാജധാനിയെപ്പറ്റി ഉദ്ദണ്ഡശാസ്ത്രികൾ തന്റെ കോകിലസന്ദേശത്തിൽ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നതു നോക്കുക.

“ഇത്ഥം ഭക്ത്യാ പുരമഥന-
മാരാല്യ ലബ്ധപ്രസാദഃ
കൃഷ്ണഃ കൃഷ്ണഃ പഥി പഥി സഖേ
കേരളീനാം കടാക്ഷൈഃ
ഉച്ചൈരച്ചൈരധുഗണഗതി-
രൂർലാപമുത്സാരയന്തീം

മുല്ലാരാമം പ്രവിശ പുരളീക്ഷാ
ഭൃതാം രാജധാനീം”.

“യേഷാം വംശേ സമജനി
ഹരിശ്ചന്ദ്രനാമാ നരേന്ദ്രഃ
പ്രത്യാപത്തിഃ പതഗ യദ്-
പജ്ഞഞ്ച കൗമാരിലാനാം
തേഷാമേഷാം സ്തുതിഷു ന ഭവേൽ
കന്യ വക്ത്രം പവിത്രം
യുദ്ധേ യേഷാമഹിതഫലയേ
ഋണികാ സന്നിധതേ”.

അവസാനത്തെപ്പെരുമാളായ ഭാസ്കര രവിവർമ്മപ്പെരുമാളുടെ പിതാമഹനാണ് ഹരിശ്ചന്ദ്രപ്പെരുമുളെന്നും അദ്ദേഹത്തിനു രണ്ടു പുത്രന്മാരുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ജ്യേഷ്ഠനായ കുലശേഖരപ്പെരുമാളാണ് അച്ഛനുശേഷം കേരളം ഭരിച്ചതെന്നും കോട്ടയത്തു രാജവംശം അനുജന്റെ സന്തതി പരമ്പരയാണെന്നും 'ആറൂരിന്റെ' തിരുവിതാംകൂർ ചരിത്രം ഉദ്ഘോഷിക്കുന്നു.

“കേളീയാനകപണിതരശനാ
കോമലാഭ്യാം പദാഭ്യാം
ആളീഹസ്താപ്പിതകരതലാ തത്ര
ചേദാഗതാ സ്യാൽ
സ്വാതിർ നാമ ക്ഷിതിപതിസുതാ
സേവിയം ഭേദമസ്യഃ
സൈപരാലാപൈസ്സവ പിക ഗിരാം
കാപി ശിക്ഷാ ഭവിതീ.

എന്നിങ്ങനെ രാജപുത്രിയായ സ്വാതിതിനാളിനെ സന്ദേശത്തിൽ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് കോട്ടയം രാജവംശം അക്കാലത്തു മക്കുവഴിയായിരുന്നുവോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

കോട്ടയത്തു തമ്പുരാൻ തന്റെ കൃതികളായ കിമ്മീരവധം, കാലകേയവധം,

കല്യാണസൗഗന്ധികം, ബകവധം, എന്നീകഥകൾ ഭാരതത്തിലെ ആരണ്യ പർവ്വത്തിൽ നിന്നും എടുത്തിട്ടുള്ളവയാകുന്നു. ഇതിൽ പിന്നീട് ഏതു തരത്തിലുള്ള പുരാണകഥയും ആട്ടക്കഥയ്ക്കു വിഷയമായി കവികൾ യഥേഷ്ടം അംഗീകരിച്ചു കാണുന്നു. സാഹിത്യത്തിൽ ഒട്ടും പിന്നോക്കമല്ലാതെ സംഗീതത്തിൽ വേണ്ടത്ര വൈചിത്ര്യം അംഗീകരിച്ചു സർവ്വോപരി ആട്ടത്തിനു ശ്രേഷ്ഠതരങ്ങളായ ചിട്ടകളോടുകൂടിയവയാണു കോട്ടയം കൃതികൾ നാലും. ബകവധം ഏറ്റവും ലളിതവും, കിമ്മീരവധം വീരസമ്പ്രദായവും, കല്യാണസൗഗന്ധികം ശൃംഗാരസമയവും, കാലകേയവധം ആട്ടുന്നതിനത്തമവും ആണെന്നുള്ളതു് സർവ്വസമ്മതമാണു്.

സംസ്കൃതത്തിൽ അസാമാന്യപാണ്ഡിത്യം സിദ്ധിച്ചിരുന്ന ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളെ കവിതാഗുണമനുസരിച്ചു വിഭജിക്കുന്നതായാൽ എത്രയും താണതു ബകവധവും, അതില്പരം ഭംഗികൂടിയതു് കല്യാണസൗഗന്ധികവും, അതിലും മെച്ചമേറിയതു കിമ്മീരവധവും, സർവ്വോപരി കവിതാഗുണം നിറഞ്ഞതു കാലകേയവധവുമാണു് എന്നു സ്പഷ്ടമാണു്. ഇതിൽ ബകവധം ആദ്യത്തേയും കാലകേയവധം അവസാനത്തേയും കൃതികളാണെന്നു് ഉറപ്പിക്കാം. സന്ദർഭോചിതമായ അത്ഥാലങ്കാരപ്രയോഗം കവിക്കു സുകരം തന്നെ എന്നു് ഈ കൃതികളിൽ നിന്നും മനസ്സിലാകുന്നുണ്ടു്. ഈ കൃതികളിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന മണിപ്രവാളരീതി അക്കാലത്തു നടപ്പുണ്ടായിരുന്ന വിധത്തിൽ സംസ്കൃതഭാഷയ്ക്കു പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചും സംസ്കൃത വ്യാകരണമനുസരിച്ചും ഉള്ളതാണു്. കഥകളി ഗ്രന്ഥ

ങ്ങളിൽ പ്രായേണ ശ്ലോകങ്ങൾ സംസ്കൃതവും പദങ്ങൾ മണിപ്രവാളവും എന്നാണു രീതി.

കാലകേയവധത്തിൽ, അജ്ഞനന്റെ സുകുമാരശരീരലാവണ്യപീയൂഷം നകൻ ഉന്മത്തരായ ദേവാംഗനകൾ മതിമറന്നു വശാകുന്നു.

തുംഗാദസൗ വിപുലഹർമ്മാദിറങ്ങി
പല ശൃംഗോടകേ ഖലു വിളങ്ങി;
വിജയനുടെ ഭംഗി വിരവിനോടു പൊങ്ങി;
അഖിലസുരയുവതിജന മദനശര വിവശതയൊടതി കളകവാരിധിയിൽ മുങ്ങി;
അംഗീകരിച്ച ചിലർ സംഗീതരീതി

ചിലർ

ശൃംഗാരചേഷ്ടകൾ തുടങ്ങി; ചിലർ മതിമയങ്ങി;

ചിലർ തല വണങ്ങി; അതുപൊഴുതു വിജയനുടെ രൂപഗുണമാലോക്യ കഥചിദപി കസുമശരണൊതുങ്ങി;

ഉദ്യോഗമാൻ നിരവദ്യാംഗിമാർ ചിലർ സുരോദ്യാനസീമനി നടന്നു;

കൈതുകമിയന്നു;

കാമിനികളന്നു കസുമനിര പരിചിനൊടി രുത്തു നിജകചമതിലണിഞ്ഞു

ബത ശോഭ തടവുന്നു.

പൂന്തേൻ നകൻ ചില കാന്താജനങ്ങൾ നിജകാന്താനന്ദോ ബത മറന്നു; മന്ദതയു മന്നു ചിന്തയിലകുന്നു; ചിത്തുമൊരു ചന്തമൊടു ബന്ധുരതരാംഗികളും ആഹ്വാനഗുത്തം തുടർന്നു.

ഇപ്രകാരം ലളിതകോമളപദാവലികളെ കൂട്ടിയിണക്കി വികാരോദ്ദീപകമാക്കിച്ചമയ്ക്കുന്നതിനു് പദ്യരൂപമായ ഈ ദണ്ഡകശകലം ഭാഷാഭേദിയെ ഉപാനിക്കുന്നതിനു് കോട്ടയത്തു തമ്പുരാൻ ഉപ

യുക്തമാക്കിയ അനൗപകസ്മരങ്ങളിൽ ഒന്നു മാത്രമാണ്.

പാശുപതാസ്രവാഹിയായ കിരീടിയും അസുരേശ്വരനായ വജ്രകേതുവും തമ്മിലുള്ള വാക്സമരത്തിൽ, അജ്ഞനന്റെ

“സജ്ജനങ്ങളോടതിക്രമം നിരന്തരേണ ചെയ്തു ഭജ്ജനങ്ങളെ ഹനിക്കുമജ്ജനനാഥം; നിജ്ജരാരിവരരേ നിങ്ങൾ നിശ്ചയം രണാങ്കണത്തിൽ നിജ്ജിതാഹിദീർഘനിദ്രയെ ലഭിച്ചിടും.

എന്നപ്രകാരമുള്ള വചനങ്ങൾക്കു് വജ്രകേതു

“ഇഴയെഴും വിപാക്രൂട പാടിതാംഗനായ് ഗിരീന്ദ്ര- കൂടമെന്നപോലെയിവിടെ വീണിടും ഭവാനു വിടപിപടലമുടനെ പൊടിപെടുത്തിടുന്ന വായു തന്റെ പടുത ധ്വനിയിൽ പവ്തങ്ങളോടു കൂടുമോ?

എന്നു സമാധാനം പറയുന്നു. ഈ പാദങ്ങളിൽ നിന്നും കവിയുടെ പദസാധിനം ഭംഗിയായി മനസ്സിലാക്കാം.

“സവ്യസാചി സമരേ ഹനിച്ചു സകലാമരാരിനിവഹം തദാ ദിവ്യനാരികളെ വേർപെടുത്തുക സങ്കടാദമിത വിക്രമൻ നവ്യയാകിയ ജയന്ത്രിയാ സഹ നന്നാമ വജ്രിണമുദാരയീ- ഹ്വവാഹമുഖസർവ്വഭവഗുണസേവ്യ- മാന ചരണാംബുജം”

“സ്വപ്നവ്യജനമണിഞ്ഞിടുന്ന മണി- മെരലായിൽ ഖജിതരത്നമാം ഉപശി തദനു മന്മഥേന ഹി വശീകൃതാപി വിവശീകൃതാ

ശർവ്വശങ്കലഭൂഷണം യുവതി

മോഹനം ധവളവാഹനം

പാവ്ണേന്ദുമുഖി പാണ്ഡുസുന്ദര

മഭിവിഷ്ണു ചൈവമവദീത് സഖീം”

എന്നിങ്ങനെയുള്ള പദാനുപ്രാസതരളവും ശബ്ദാലങ്കാര രചിരവും ആയ ശ്ലോകങ്ങളിൽ നിന്നും കവി സുലളിതങ്ങളായ സംസ്കൃത പദപ്രയോഗത്തിൽ അതിസമർത്ഥനാണെന്നു തെളിയുന്നുണ്ട്. അപ്പുറം സുന്ദരീപ്രമുഖയായ ഉപശി യുവതിമോഹനനായ വിജയനെക്കുണ്ട് മന്മഥ പരവശയായിത്തീർന്നിട്ട്, സഹനശക്തിയില്ലാത്തവളായി, തോഴിയോടു പറയുന്നു.

“ചില്ലീയുൾമതു വില്ലൊടു

തുല്യമാകുന്നല്ലോ;

പല്ലോ ചാരമരകതികക്കല്ലോ,

മന്മഥകീർത്തി-

ത്തല്ലോ; മുല്ലമുക്കളുമോ;

മുകൾശങ്കലമോ;

നല്ലൊരുപമ ചൊല്ല-

വതിനിഹ നഹി

മല്ലമിഴികൾ മണിമകുട

രത്നമേ !.....

ഇപ്രകാരമുള്ള വാക്കുകൾകേട്ടു തന്റെ ഇഷ്ടതോഴിക്കു വിജയനെ പ്രാപിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗം ഉപദേശിക്കുന്നു.

“രഹസി തദരികേ നീ ചെല്ലു; നിജപരവശമവനൊടു ചൊല്ലു;- മന്ദഹസിതമധു തുകന്നേരം, സുന്ദരി തവ വശനാകം; പരിമളമുള്ളതിലല്ലോ മധുകരനികരം ബത ചെല്ലു”.

ഇതിൽ നിന്നും കവി ലെരകികജീവി വിതരഹസ്യങ്ങൾ മുഴുവൻ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നു വ്യക്തമാകുന്നുണ്ട്.

നിഴൽപ്പരപ്പ്

(മുഴിക്കുളം രാമൻപിള്ള)

എത്ര മുന്നോട്ടു പോകിലും കണ്മന-
യെത്തിടാത്തൊരിരുട്ടെന്തു ജീവിതം !
നിത്യവും മനം നീറും നിരാശ തൻ
ഭൂതവർഗ്ഗങ്ങളെൻ പരിപാടികൾ,
എത്തിനോക്കുവാൻ പോലുമശക്തര-
പ്രത്യയസൗധസൗഭാഗ്യ സീമയിൽ
അത്യനാർത്ഥിത്താരുണ്യ മുണ്ണുവാൻ,-
ഏല്പരാഗമുണന്നെഴുന്നേൽക്കുവാൻ,-

മന്മഥബാണമേററഴലുന്ന ദേവാംഗനയു-
അരിവരനിരകളെ അരനിമിഷേണ [ടെ
അറുതി പെടുത്തുന്നതിലതിനിപുണ;
ശരണാഗതജനപാലനകർമ്മം
കരുണാസാഗര തവ കലധർമ്മം
സപദി വിരചയ വിജയ പരിരംഭം
സഹലയ വിരവൊടു മമ കചകുഭം;
കരുവര തരിക തവായരബിംബം
അരുതരുതതിനിനി കാലവിളംബം;
വില്ലൊടുസമരചി തടവീടും തേ
ചില്ലികൾ കൊണ്ടു തല്ലീടരുതേ;
കരു കരപല്ലവമുരസിജയുഗളേ
കരുവര! യുവജന മാനസനിഗളേ?
രതിപതിസമ തവ കലയേ കണ്ണു
രതികൂജിത സുധയാ പരിപൂർണ്ണ;
നിവാചയ മധുരാധരമധുനാ
ദുവാരം മദനാലനമധുനാ!”

എന്നുള്ളവികാര തരളിതമായ അപേ-
ക്ഷയ്ക്കു് അജ്ജനന്റെ സമാധാനം നോ-
ക്കുക.

“ഹംസങ്ങളും ബുജനങ്ങളുമെനിയേ
ശൈവലം മോഹിക്കുമോ, പിന്നെ ഹന്ത

കരിണീ ഹരിണത്തെ യാഗ്രഹി
ച്ചീടുമോ ചൊല്ലീടു നീ
പരിഹാസമായി വന്നുകൂടും മനുജന്മാരിൽ
ആഗ്രഹം ഇന്നു തവ, ആഹ്ലാസ മതിഭ്രമെന്നു
വന്നു തവ നല്ലതല്ലേതുമഹോ വൃഥാവലെ”

ഇതവിധത്തിലുള്ള അപേക്ഷകൾ കേട്ടു
നേനിനും വഴിപ്പെടാതെ നിൽക്കുന്ന അ-
ജ്ജനനോടു്.

“അല്ലൽ പെരുകി വലയുന്നു ഞാനതി-
നിപ്പയോ കരുണ തെല്ലമേ
കല്ലിനോടു തവ തുല്യമോ ഏദയം-
ഇല്ലതിന്നു ബത സംശയമധുനാ”

എന്നുപറയുന്ന ഭാഗങ്ങൾ എത്രകണ്ടു
അത്ഥമസ്പന്ദങ്ങളാണെന്നു ശ്രദ്ധിക്കുക.
ഇപ്രകാരം കാലകേയവധം മുഴുവൻ
പരിശോധിക്കുന്നതായാൽ ഭാഷാഭേദിയു-
ടെ കണ്ഠാലങ്കാരമായി പ്രശോഭിക്കുന്ന
അനേകമനേകം ശബ്ദാത്ഥാലങ്കാര തര-
ളിതങ്ങളായ കവനതല്ല ജങ്ങൾ സുലഭ-
ങ്ങളാണെന്നു ബോദ്ധ്യമാകും.

(തുടരും)

വിത്തലോലുപർ തൻ മുനിലാശതൻ
വിത്തിടുന്നു ഏദയം വിപൽ പ്രഭം.

പാഴ് മരങ്ങൾ പോൽ പാതയിൽ നിന്നിടും
പാമരന്മാർ—പണത്തിനിണങ്ങുവോർ,
പാതിരാക്കോഴിപോലെ ധർമ്മാഗമ-
ഗീതിയാൽ സുഖനിദ്ര ഹനിക്കുവേ,
നിഷ്കളങ്കമെൻ നിത്യപ്രഭോദനം
ശുഷ്കഭൂവിൽ പതിക്കയാണത്തമം!

ജീവിതത്തിൻ പ്രണയപതാകയി-
ബ് ഭൂവിലല്ലമയത്തിപ്പിടിക്കുവാൻ,
ഭാവുകത്തേ പ്രതീക്ഷിച്ച സാധുവിൻ
ഭാവിപാരതന്ത്ര്യത്തിൽ തെരുങ്ങണം!

ഒട്ടു മുന്നോട്ടു നീങ്ങാൻ ശ്രമിക്കുകിൽ
തട്ടുവാനുണ്ടുസൂയയ്ക്കൊരാഗ്രഹം
ഒത്തുചേർന്നാൻ വിശ്രമിച്ചീടുകി-
ലൊക്കുകിലതു കാണാൻലകിനും
ആർദ്രചിത്തനായാറെയോ കാത്തു ഞാ-
നലുപഗൻ നടന്നീടിലവിടേയും
അതൃപ്തം പിൻതുടരുന്നു, ജീവിത-
മകൃമിക്കും നിരാശ തന്നായുധം!
പല്ലപലത്തിൽ പതിച്ച കാൽ രണ്ടു-
പ്പല്ലിനാഹാരലേശമരുളുവാൻ,
തെല്ലയന്നാൽ സഹിക്കില്ല പാടത്തിൽ
നെല്ലു കാക്കും ധനികനു കാണുവാൻ.

എങ്ങുപോകിലുമയ്യോ മന, മല-
ഞ്ഞങ്കിതാതങ്ക മിങ്ങു മടങ്ങിടും
മംഗലോദയ സന്ദർശനോത്സുക-
മന്തരംഗമേ മാഴ് കൊല്ലൊരിക്കലും

ആദരിക്കുമകൈതവമൊക്കെ, ഏൽ-
സാദഹേതുവായ് തീർക്കും ധനികതേ!
ആദരിക്കുക വിട്ടുവന്നീടിലോ
മോദമാണു ദയാദ്രികാണാം സഖേ!